

Register Leerboek kindergeneeskunde

- 1,25-DHCC **223**, 224
1,25-dihydroxycholecalciferol 223, **225**
17-hydroxyprogesteron 217
21-hydroxylasedeficiëntie 217
- A**
- Aandachtstekortstoornis met hyperactiviteit **75**,
549, 550
Aandrangsgewoel 440
Aangeboren afwijkingen en erfelijke aandoeningen
151
Aangeboren afwijkingen van de nieren en
urinerwegen 386
Aangeboren afwijkingen
enkelvoudige - 153
etiologie 157
genetisch risico 170
genetische oorzaken 166
meervoudige - 155
monogenetische - 160
multifactoriële (polygene) - 163
omgevingsfactoren - 159
triviale - 157
Aangeboren erfelijke aandoening 166
Aangeboren hartafwijkingen en hun symptomen
367
Aangeboren sequenties 155
Aangeboren syndromen 155
Aangeboren trombocytopathie 492
Aangepaste voeding 230
Aangifteplicht 294
Aanpassing gedrag 376
Aanpassingsproblemen 560
Aardappelspraak 684
Aardbeientong 285
Aarsmade 314
ABCDE-schema, resuscitatie 591
Absces, perianaal - 630
Abscessen 318
koude - 634
ABC-methode 111
Abdomen, onderzoek bij de pasgeborene 109
A-betalipoproteïnemie 438, 441, **444**
ABO-antagonisme 121
Abortus, spontane - 257
Absence-epilepsie 533
Absences bij Juvenile myoklonische epilepsie 534
Absorptie van geneesmiddelen 741
Abstinentiesyndroom, neonataal - 746
Accidentele intoxicatie 600
Accidentele obstructies 580
ACE-remmers (angiotensine-converting enzyme-)
745
Achalasie 425
Achillespeesreflex
verlengde relaxatietijd 221
Achondroplasie 161
Acidose, metabole - **176**, 394, 401
Acne neonatorum 717
Acne vulgaris 717
Acrodermatitis enteropathica
absorptiestoornis 447
bij chronische diarree 440
lichamelijk onderzoek 439
ACTH (adrenocorticotroop hormoon) 217
uitval van - 189
ACTH-secretie 189
Actieve kool 600
Activiteiten van de JGZ in Nederland
het Basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg 34
Acute bacteriële meningitis 324
Acute bewustzijnsstoornissen 588
Acute bronchiolitis 311, 353
Acute buik 623
conservatieve behandeling 626
operatie 627
palpabele massa 625
Acute etmoïditis 683
Acute gastro-enteritis 447
Acute hemorrhagic edema of infancy 709
Acute idiopathische trombocytopenische purpura
491
Acute levensbedreigende aandoeningen 573
Acute lymfatische leukemie (ALL) 505
Acute myeloïde leukemie (AML) 505
Acute nierinsufficiëntie 410
Acute opvang bij levensbedreigende aandoening
591
Acute pancreatitis 471
Acute pijn 654
Acute respiratory distress syndrome in adults bij
kinderen 582
Acuut leverfalen 466
Acuut reuma 267
Acuut reuma en reumatische endocarditis 381
Acuut scrotum 628

- Adaptatie aan het extra-uteriene leven 111
- ADD (aandachtstekortstoornis) 549
- Addison, ziekte van - 218
- Addisoncrises 189, **218**
- Ademarbeid 338
- Ademen, versneld acidotisch - 448
- Ademgeluid, aard 339
- Ademgeruis, verzwakt - 339
- Ademgeruisen 54
- Ademhaling **54**, 111, 338, 574, 626
- belemmerd 694
 - paradoxe - 338
 - steunende - 338
 - te snelle - 54
- Ademhalingsbewegingen
- aansturing 584
- Ademhalingsfrequentie 338
- normaalwaarden 54
- Ademhalingsmoeilijkheden bij stridor 691
- Ademhalingsorganen
- ontwikkeling 334
- Ademhalingspatroon 338
- Ademhalingsproblemen bij de pasgeborene 114
- Ademhalingsstoornissen bij levensbedreigende aandoeningen 574
- Ademtests **423**, 442, 446, 447
- Ademweg vrijmaken (A) 592
- Adenoidhyperplasie 242, **684**
- Adenoma sebaceum **526**, 712
- Adenomatøide malformatie van de long **611**
- ADH (antidiuretisch hormoon) **190**, 399
- ADHD (attention deficit hyperactivity disorder) **75**, **549**, 550
- genetische basis voor - 550
- Adherence (therapietrouw) 564
- ADH-overproductie 190
- Adiponectine 205
- Adolescentie **49**, 62, **207**
- Adoptie vanuit de tropen 725
- Adoptiediensten, Vlaanderen 39
- ADPK (autosomaal recessieve polycysteuze nierziekte) 389
- Adrenaline
- bij anafylactische reactie 601
 - bij reanimatie 595
- Adrenarche
- premature - 208
- Adrenerge systeem 392
- Adrenogenitaal syndroom 161, 175, **217**
- Adrenoleukodystrofie 167
- Advanced life support 591
- Advies- en Meldpunt Kindermishandeling **30**, 597, 621
- Aerosol 348
- Afasie 537
- Afferent pupildefect bij orbitale cellulitis 672
- Aflatoxinen 729
- Afscheid nemen bij sterven 569
- Afsluiting van het consult 59
- Aften 421
- Afweer tegen luchtweginfecties gestoord 242
- Afweer, cellulaire - 235
- Afweerrespons
- deactivatieproces 253
- Afweerstoornissen
- aangeboren - 234
 - ernstige gecombineerde 253
 - syndromen die gepaard gaan met - 266
 - ziekteverwekkers bij - 235
- Afwijkende groei 193
- Afwijking
- enkelvoudige aangeboren - 153
 - meervoudig aangeboren - 155
- Afwijkingen in vorm en groei van de schedel 526
- Afwijkingen van de urinewegen 386
- Afwijkingen van thoraxwand en diafragma 359
- Agammaglobulinemie, X-gebonden - 243
- Aganglionose 617
- Agorafobie 553
- Agressie 81
- AGS (adrenogenitaal syndroom) 175, **217**
- Aids, bij de pasgeborene 131
- Aids-hiv (acquired immunodeficiency syndrome-humaan immunodeficiëntievirus) 105, **131**, **254**, **298**
- AIHA (auto-immuunhemolytische anemie) 485
- Alagille, ziekte van - 469
- Albinisme 662
- oculocutaan - 662
- Albumine in de urine 409
- Alcohol
- als teratogeen 158
 - en suïcidepoging 600
- Alcoholconsumptie 26
- Alcoholgebruik, en dysmaturiteit 103
- Aldosteron **217**, 394

- Alexithymie 547
- Alfa-1-antitrypsine in de feces 423
- Alfa-1-antitrypsinedeficiëntie 464
- Alfathalassemie 481, **484**
- Algemeen klinisch-chemisch onderzoek 175
- Alginaten 432
- Alkalose bij pyloushypertrofie 614
- Alkalose en hypokaliëmie 410
- ALL (acute lymfatische leukemie) 503
 - overlevingskans 505
- Allelische heterogeniteit 160
- Allergie
 - klinische beelden die lijken op - 262
 - koemelkeiwit- 260
 - type-1- 261
- Allergische aandoeningen, prevalentie 16
- Allergische conjunctivitis 671
- Allergische reacties 260, 342
 - manifestaties 261
- Allergische rinitis 262
- Allogenestamceltransplantatiecentra 502
- Alport, syndroom van - 689
- ALS (advanced life support) 591
- ALTE (apparent life threatening event) 428, **602**
- Alveolaire atelectase 136
- Alveoli 135, **334**
- Alveolitis, fibroserende - 359
- Ambigue genitaliën 109, **216**
- Amblyopie 661
- Aminozuren
 - absorptie 447
 - essentiële - 87
 - en voeding in utero 85
- AMK (advies- en meldpunt kindermishandeling) 30, **597**
- AML (acute myeloïde leukemie) 503
- Ammoniak 179
- Ammoniakgehalte 467
- Amnesie, posttraumatische - 537
- Amylase 417
- Amylasegehalte in het serum 471
- Amyloïdose 288
 - en chronische artritis 277
- ANA (antinuclaire autoantistoffen) **246**, 264, 273
- Anafylactische reactie 262, 601
 - gastro-intestinale - 450
- Anale fistels 630
- Analytische variabiliteit in het laboratorium 752
- Anamnese 42, 105
 - aandachtspunten 43
 - en leeftijd en ontwikkelingsniveau van het kind 43
 - voorgeschiedenis en familie- 375
- Anaplastische astrocytomen 514
- ANA-test 271
- Androgeenproductie 209
- Androgenen 197
- Androsteendion 217
- Anemie 473
- Anencefalie 522
- Aneurysma's, coronaire - **285**, 383
- ANF (antinuclaire factoren) 246
- Angelmansyndroom 163
- Angina pectoris en syncope 379
- Angiomyolipoom 526
- Angio-oedeem 263
- Angst 81, 548, **552**
- Angst en posttraumatische stress 544
- Angst voor de dood 569
- Angststoornissen 552
- Anhedonie 553
- Anion gap **177**, 403
- Aniridie 662, **670**
- Anisometropie 660
- Anorexia nervosa 191
- Anorexie 419, **437**
- Anosmie 214
- Antacida en alginaten 432
- Antenatale diagnostiek 351
- Antibiotica
 - bij acuut reuma 268
 - en opportunistische infecties 256
 - in relatie tot ziekteverwekkers 235
 - overzicht 293
- Antibiotische profylaxe 317, 382, 387
- Anti-CD20, als biological 283
- Antidepressiva 550
- Antidiuretisch hormoon **190**, **392**, 399, 545
- Anti-epileptica 533
- Antigifcentrum België 601
- Antigranulocytentistoffen 245
- Antihistaminica bij anafylactische reacties 601
- Anti-IL1RA (interleukine-1-receptorantagonist) 277
- Anti-IL6 (interleukine-6) 277
- Anti-infectieuze factoren 92
- Anti-inflammatoire middelen, niet-steroïde - 272
 - (NSAID) 272, 435

- Antimalariamiddelen 283, **735**
Antimicrobiële therapie, zie Antibiotica 293
Antinucleaire antilichamen (ANA) 246, **264**, 273, 275
Antirefluxoperatie 433
Antiregurgitatievoeding 431
Antiretrovirale therapie **132**, **254**, 296, 298
Antireumatica 274
Anti-SS-A-antistoffen (= antinucleaire-) 281
Anti-SS-B-antistoffen 281
Antistoffen
 bepaling 238
 irregulaire - 121
Antistofproductiestoornissen 243
Antistreptolysineter 267
Anti-TNF-alfa bij reumatische aandoeningen **272**,
 275, 277
Anti-TNF-antistof bij M. Crohn 452
Antitrendelenburghouding 431
Antivirale middelen 292
Antropometrische bepalingen 84, **191**, 730
Anulaire erythemen 702
Anurie 410
Anus
 inspectie van de - 421
 -atresie 618
 -fissuren 109
 problemen rond de - 627
 rood bloed per anum 617
Aortabooganomalieën 580
Aorta-insufficiëntie 278
Aortastenose 373
Apertsyndroom 528
Apgarscore **111**, 113
Aplasie van de longen 359
Apneu bij de pasgeborene 138
Apneu-aanvallen **138**, 690
Apparent life threatening event, richtlijn van de
 Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde
 428, **602**
Appendicitis 422, **623**
 en acute buik 623
Appendix testicularis
 torsie van de - 629
APTT (geactiveerde partiële tromboplastinetijd) 493
Aquaporine-2-kanalen 405
Aqueductstenose 526
Arachnodactylie 204, **679**
Arbeidsmarkt 568
ARDS (acute respiratory distress syndrome) **582**, 598
Aritmie 401
Armoede 726
ARPKD (autosomaal recessieve polycysteuze
 nierziekte) 389
Arteriële zuurstofspanning **116**, 135, 139, 143
Articulatiestoornissen 695
Artralgie 267, 270, **271**, 276, 285, 381, 407, 451, 453
Artritis **270**, **271**, 275, 278, 288, 320, 407, 452
 aseptische - 320
 juvenile idiopathische -, definitie 271
 juvenile idiopathische - met enthesitis 278
 juvenile idiopathische - 271, 673
 juvenile - psoriatica 279
 monoarticulaire - 288
 spelobservatie 271
Artsgerichte anamnese 42
Arts-patiëntrelatie 564
Ascaris lumbricoides 314
Ascites 314, **421**, 460, 468
ASD (atriumseptumdefect) 106, **370**
ASD II 374
Asfyxie
 bij de pasgeborene 111
 bij dysmaturiteit 145
 bij verdrinking 598
Aspergersyndroom 549
Aspergillus 256
Aspiratie en inhalatie 360
Aspiratie
 bij coma 589
 bij oesofagusatresie 360
 corpus alienum 360
 neonataal 115, 145
 van zure maaginhoud 335, 429
Aspiratiepneumonie **353**, 609
Assen, hypothalame/hypofysaire 189
Associatie
 verschijningsvorm van aangeboren afwijking 155
AST (antistreptolysineter) 305
Astigmatisme 660
Astma 24, 98, **242**, 260, 261, **262**, **340**, 341, 342, 343,
 347
 ontstekingsproces 340
 psychische factoren 343
 stappen in de behandeling 347
Astma-aanval, behandeling 348
Astmatische constitutie 242

- Astrocytoma **513**, 537
Asystolie 534
Ataxia telangiectasia 168
Ataxie 183
Atelectase **115**, 590
Athetose 529
Atlantoaxiale subluxatie 274
Atomoxetine 550
Atopisch eczeem 262, 721
Atopisch syndroom 342
Atopische constitutie 261
ATP (adenosinetriofosfaat) 182
Atriaal natriuretisch peptide 392
Atriale contracties, solitaire premature - 378
Atrioventriculair septumdefect 371
Atrioventriculaire kleppen, afwijking van de - 371
Atriumseptumdefect 106, **370**
Atriumseptumdefect type II 374
Atrofie van de nervus opticus 664
Attention deficit hyperactivity disorder **75**, **549**, 550
Audiologisch centrum 687
Audiometrie 687
Aura 535
Auscultatie
 bij acute buik 625
 cortonen en geruisen **55**, 108, **366**
 van de buik 109, 422
 van de longen 54, 108, **338**
Autismespectrumstoornissen 549
Autistische stoornis 549
Autoanamnese 44
Autoantigenen, immuniteit tegen - 264
Autoantistoffen 264
Autocriene effecten 195
Auto-immuniteit 263
 poly- 265
Auto-immuunhematologische ziekten 265
Auto-immuunhemolytische anemie 485
Auto-immuunhepatitis 466
Auto-immuunthyreoiditis **221**, 223
Auto-immuunziekten 264
 algemene verschijnselen 264
 orgaanspecifieke - 265
Auto-inflammatoire aandoeningen **266**, 288
Autonomie van de ouders 170
Autonomieontwikkeling 543
Autosomaal dominante afwijkingen 161, 166
Autosomaal dominante polycysteuze nierziekte (ADPKD) 389
Autosomaal dominante ziekten, variabele expressie bij - 161
AVPU
 bewustzijnsniveau (acroniem) 595
AZT (azidothymidine), zidovudine 131
- B**
Bacteriële artritis, bevindingen 270
Bacteriële conjunctivitis 671
Bacteriële infecties
 invasieve - 246
 recidiverende - 249
Bacteriële lymfadenitis 303
Bacteriëmie 127, 330
BAHA (bone anchored hearing aid) 689
Balanitis 618
Ballenkaart 630
Bamboo spine 278
Barker 14
Barlow, handgreep van - 58, **650**
Barretoesofagus 426, **428**, 429
Barrière
 de placenta als - 102
 gestoorde mechanische - 242
 tegen micro-organismen 241
 de darmmucosa als - 91
Bartonella henselae 302
Basic life support 591
Basisbehoeften van het kind 559
Basisdiagnostiek naar erfelijke stofwisselingsziekten 179
Basisschoolleeftijd 69
 preoperationeel denken 69
Basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg 31
Basofiele granulocyten 261
Battle sign 539
BCG-itis (Bacillus Calmette-Guérin) 249
Beademen (B) 593
Bechterew, ziekte van - 278
Beckernaevus 707
Beckwith-wiedemannsyndroom **163**, 168
Beenlengte 191
Beenlengteverschil 273
 en skoliose 641
Beenmergplasie 132
Beenmergdysplasie 471

- Beenmergmetastasen 505
 Beenmergonderzoek 508
 Beenmergtransplantatie 181, 246, 485, 505
 allogene - 253
 Benen, groei van de - 191
 BERA (brainstem-evoked response audiometry) 687
 Berg 721
 Beroep bij chronische ziekte 559
 Beroepskeuze bij chronische ziekte 568
 Beschadiging van de bevruchte eicel 745
 Beschikbaarheid van de ouders 560
 Besluitvorming, neonatologie, levensbeëindiging 149
 Besmettelijke kinderziekten 327
 Besmetting na de geboorte 126
 Besmetting tijdens de geboorte 125
 Besmettingswegen infectieziekten 293
 Bèta-2-sympathicomimetica 312, **346**
 Bètacellen 227
 Bèta-endorfine 218
 Bètaglucuronidase 118
 Bètahemolytische groep-A-streptokokken 328, 381
 Bètahemolytische groep-B-streptokokken 105, **126**
 Bètathalassemie 481, **484**
 Bevolkingssamenstelling 17
 Bewegingspatroon 56
 Bewegingspatroon veranderd 271
 Bewusteloosheid 230, **537**, 574
 Bewustzijnsniveau 595
 Bewustzijnsstoornissen
 aard, oorzaken 588
 BHR (bronchiale hyperreactiviteit) 342
 Bijgeluiden
 auscultatie van de longen 339
 Bijna-verdrinking 598
 Bijnier 217
 stoornissen van de - 217
 Bijnierandrogenen 213
 Bijnierembryologische ontwikkeling 217
 Bijnierhyperplasie, congenitale - 213
 Bijnierinsufficiëntie, symptomen van - 217
 Bijniertumor 219
 Bijoor 108
 Bijschildklieradenoom 226
 Bijschildklieren
 auto-immuundestructie 224
 hyperplastische - 226
 -hypoplasie 224
 Bijvoeding 95
 Bijziendheid 660
 Biliaire atresie
 geassocieerde afwijkingen 463
 Bilirubine bij de pasgeborene 118
 Bilirubineconjugatie **460**, 461
 Bilirubine-encefalopathie 121
 Bilirubinegalstenen 483
 Bilirubineproductie 118, **460**
 Bilirubineuitscheiding 118
 Billenschuiven, weer gaan - 271
 Binge eating disorder 551
 Biochemische basisdiagnostiek 179
 Biofeedback 547
 Bipolaire stoornis, stemmingsstoornissen 553
 Bitemporale hemianopsie 678
 Blaas
 atone - 387
 instabiele - 391
 open - 614
 Blaasfunctiestoornissen **387**, 618
 neurogene - 387
 Blaasjes en pustels 713
 Blaaskatheterisatie 390
 Blaasontsteking 316
 Blaaspunctie 317
 Blaassfincter, verstoorde werking 387
 Blafhoest 309
 Blasten 504
 Blastomen 500
 Blauwe plekken 219
 Blefarofimose 677
 Blepharitis squamosa 672
 Blindheid **662**, 663, 705
 Bloed ophoesten 336
 Bloedafname 754
 Bloedbeeld 489
 Bloedbraken 457
 Bloeddruk **54**, 375, **412**, 574, **585**, 588
 normaalwaarden 54
 Bloeddrukmeting **54**, 412
 Bloedglucosegehalte, zie ook Hypoglykemie **178**, **217**, 230
 Bloed-hersenbarrière 121
 Bloeding
 cefalee hematoom 107
 gastro-intestinale - 420, 457, 620
 intraventriculaire - 139

- levensbedreigende - 596, 620
- neus- 684
- Bloedingen uit huid of slijmvliezen 460
- Bloedingsneiging
 - graden van ernst 490, 492
 - verhoogde - 486
- Bloedingstijd **489**, 493
- Bloedkweek 127
- Bloedplaatjes 487
- Bloedplaatjesaggregatietests 489
- Bloedsomloop bij de geboorte, veranderingen 117, 366
- Bloedstelping 486
- Bloedstolsels in de bloedvaten 497
- Bloedtransfusies 485
- Bloedverlies 477
- Bloedziekten 473
- Bloemkoolwrat 711
- Blokdiagram (histogram) 756
- Bloomsyndroom 168
- B-lymfocyten 239
 - telling 243
- BMI (body mass index) **191**, 205, 447
- B-NHL (B-non-hodgkinlymfoom) 507
- Body mass index **191**, 205, 447
- Boeren 428
- Bof (parotitis epidemica) 329
- Bolus in het rectum 455
- Bone anchored hearing aid 689
- Boordenknoopfenomeen 712
- Borderlinepersoonlijkeitsstoornis 554
- Bordetella parapertussis 310
- Bordetella pertussis **309**, 355
- Borstkanker, erfelijke - 24, **83**, 91, **93**
- Borstvoeding 746
 - contra-indicaties 746
 - en icterus 122
 - en medicatie van de moeder 746
 - techniek 94
- Bot- en gewrichtspijnen 508
- Botgezwel 512
- Botleeftijd **196**, 202
- Botmetabolisme, stoornissen in het - 200
- Botpijn 504
- Botrijping **196**, 202
- Bottumoren 512
- Bovensteluchtweginfecties 238, **304**, 682
 - bij afweerstoornissen 244
 - epidemiologie 681
- Bovensteluchtwegobstructie 690
- BPD (bronchopulmonale dysplasie) **137**, 337, 359
- Brachycefalie 528
- Bradycardie 127, 138, 220, **376**, 552, **574**, 586
- Brain sparing bij verminderde placentaire doorbloeding 104
- Brainstem-evoked response audiometry (BERA) 687
- Braken **394**, **418**, 536, 677
- Branchiogene cysten 108
- Brandwonden **597**, **621**
 - late gevolgen 622
- Breath-holding spells 534
- Brede neusrug 666
- BRIC (benigne recurrenente intrahepatische cholestase) 464
- Bril 659
- Brilhematoom 539
- Bronchiaal ademgeruis 339
- Bronchiale hyperreactiviteit 263, **342**
- Bronchiëctasieën 310
- Bronchiolitis 250, **311**, 581
- Bronchitis 309, **352**
- Bronchoconstrictie 342
- Bronchopulmonale dysplasie **137**, 337, 359
- Bronchospasmen 601
- Bronchusobstructie 262, **340**
- Brushfieldvlekken 679
- BSL (basic life support) 591
- BTP (basistakenpakket jeugdgezondheidszorg) 31
- Budd-chiarisyndroom 468
- Buffalohump 219
- Buigtest 641
- Buik
 - acute - 623
 - en het immuunsysteem 421
 - onderzoek 55, 109
 - opgezette - 418
 - van de pasgeborene 109
- Buikbestraling 441
- Buikligging **431**, 690
- Buikpijn **419**, 450, 623
 - functionele - 419
 - krampende - 287
- Buiktrauma
 - stomp - 471
- Buiktumoren 623
- Buikwand 611

- Bullae **713**, 714
 Bulleuze impetigo 713
 Buphthalmus 666
 Bureaus Jeugdzorg 30
 Burkittlymfoom 507
- C**
- C3-deposities 287
 Café-au-laitvlek 525, 707
 CAH (congenital adrenal hyperplasia) 217
 Calciummetabolisme 223
 Canavan, ziekte van - 527
 Candida albicans 720
 Candida-infectie 256, **718**
 Candidiasis, mucocutane - 224
 CanMEDS-competenties (Royal College of Physicians and Surgeons of Canada) 42
 Capillaire refill 117
 verminderde - 448
 Capsulevideo-endoscopie 424
 Caput succedaneum 107
 Carcinomen **501**
 Carcinoom
 bij alfa-1-antitrypsinedeficiëntie 464
 bij colitis ulcerosa 453
 bij polyposis 458
 bij ulcus pepticum 430
 en Helicobacter 435
 na hepatitis B en C 466
 reflux en - 428
 Cardiaal arrest 591
 Cardiale afwijkingen 376
 syncope 376
 Cardiomyopathie 258, 278, 375
 Cardiopulmonale resuscitatie 591
 Cardiovasculaire syncopie 532, **534**
 Cardiovasculair systeem 54
 Cardiovasculaire infecties 320
 Cardiovasculaire afwijkingen, aangeboren - 613
 Carditis 267, **380**
 Carnitine 93
 Carrièreplanning 559
 Cataract 107, 273, 661, **667**
 Catecholaminen 394, **508**
 CD4+-T-lymfocyten 238, 259
 CD8+-T-lymfocyten 238, 253
 Cefaal hematoom 107
 Cellulaire afweer **235**, **238**, 264, 292
 Cellulitis **300**, 308
 Cellulitis orbitae 308, **672**
 Cellulitis, immuundiagnostiek 246
 Celvolume, gemiddelde 474
 Centra voor Jeugd en Gezin 32
 Centraal zenuwstelsel 56
 Centraalveneuze lijnen 497
 Central coherence bij autisme 549
 Centrale cyanose 367
 Centrale pubertas praecox 212
 Centrotemporale epilepsie, benigne - 534
 Cerebellair astrocytoma 514
 Cerebellaire hypoplasie 183
 Cerebellaire inklemming 590
 Cerebral palsy 114, **528**
 Cerebral salt-wasting 399
 Cerebrale aanlegstoornissen 528
 Cerebrale autoregulatie 112
 Cerebrale bloedingen 496
 Cerebrale infarcten 529
 Cerebrale inklemming 590
 Cerebrale parese 65, **72**, **528**, 642
 Cerebrale verschijnselen bij leukemie 504
 Cerebrale visusstoornissen 664
 Cerebrovasculair accident bij congenitale hartafwijkingen 370
 Cerebrum, primaire en secundaire dysgeneseën 525
 Ceruloplasmine 465
 Cervixinsufficiëntie 134
 CF-gen (cystische fibrose-) 349
 CFTR (cystic fibrosis transmembrane conductance regulator) 349
 CF-transmembraanconductantieregulator-eiwit 349
 CGD (chronische granulomateuze ziekte) **245**, 246
 Chaliasie 425
 Chalazion 673
 CHARGE-associatie (acronym) 161
 CHB (congenitaal compleet hartblok) 281
 Chédiak-higashisyndroom 253
 Cheilognathopalatoschisis 606
 Chelatie van koper 465
 Chelatietherapie 485
 Chemische faryngitis 580
 Chemoprophylaxe 128
 Chemotaxie 239
 Chemotherapie 255, 441, **502**
 Chiari-II-malformatie 523

- Chiarimalformatie 524
Chiasma opticum bij hypothalamische tumoren 190
Child Health Passport 728
Chirurgie en endoscopische behandelingen 433
Chirurgie van aangeboren afwijkingen 606
Chlamydia trachomatis 126, 137, **298**
Chlamydiaconjunctivitis 671
Chloordiarree, congenitale - 441, **447**
Choana-atresie 108, **694**
Cholangiocarcinoom 463
Cholangitis 463
 scleroserende - 258, 466
Choledochuscyste **463**, 623
Cholestase 89, **463**
Cholestatische leverziekte 438, 468
Cholesteatoom 687
Cholesterol 206, 217
Chorea minor 268
Chorioamnionitis 126, 137
Chorioretinitis 258
Chromosomaal onderzoek **169**
Chromosomale aangeboren afwijkingen 103, **159**,
 166
Chromosomale numerieke afwijkingen 159
Chronisch vergrote lymfeklieren 634
Chronische aspecifieke diarree 453
Chronische diarree als symptoom 440
Chronische inflammatoire darmziekte 417
Chronische inflammatoire ziekten 264
Chronische lymfatische leukemie 503
Chronische myeloïde leukemie 503
Chronische otitis media 687
Chronische pancreatitis 472
Chronische pijn 654
Chronische respiratoire aandoeningen 429
Chronische ziekte 18, **77**, **556**
 aard, prevalentie 556
 beleving 559
 cognitieve functioneren en schoolprestaties 77
 communicatie 566
 en de ontwikkeling van het kind 558
Chronische ziekte en lichamelijke handicap 556
 gevolgen voor ouders en gezin 77, 559
 en het sociale en emotionele functioneren 78
 prevalentie 557
CHT-screeningsuitslag 221
Chvostek, symptoom van - 223
Chymotrypsine 417
Chymotrypsinogeen 417
Ciliaire dyskinesie, primaire - 359
Circulatie (C) 594
Circulatoire collaps 601
Circulatoire insufficiëntie **584**
Cirrose 460, 464, 465, 466, **467**
CJG (centra voor jeugd en gezin) 32
Claviculafractuur 108
Clinitest 423
CLL (chronische lymfatische leukemie) 503
Cloacale afwijkingen 618
Clonidine 550
Club International de Pédiatrie Sociale 26
Clubbing 439
Clusterhoofdpijn 536
CML (chronische myeloïde leukemie) 503
CMV (cytomegalovirus) 129, 253, **297**
 hemofagocytose 253
Coactivatie, gestoorde - 249
Coarctatio aortae 109, **373**
Cobalamine 478
Coeliakie 442
Cognitief-psychologisch onderzoek 549
Cognitieve gedragstherapie 553, **554**
Cognitieve ontwikkeling 93
Colectomie 458
Colitis ulcerosa 279, **452**, 477
Colitis, indeterminate - 450
Colloid goiter 223
Coloboom van de iris 662, **669**
Coloboom van de oogbeker 664
Colon 436
 endoscopisch beeld 424
Colonopathie, fibroserende - 470
Colostrum 92
Comateuze patiënt 588
Comedonen 717
Common ALL 505
Common cold 683
Common variable immunodeficiency (CVID) 243,
 265
Comorbiditeit 51, 75, 76, 554, **558**
Complementcascade 241
Complementdeficiëntie 248
Complementfactoren 239
Complementsysteem 238
Compliance (adherence, therapietrouw) 564
Compliance van het ventrikel 368

- Compliantie (compliance) van het respiratoir systeem 576
- Computertomografie bij de pasgeborene 113
- Concentratiecapaciteit van de nier 394
- Concentratieproblemen bij ADHD **549, 555**
- Concomiterend strabisme 666
- Condylomata acuminata 711
- Congenitaal glaucoom 666
- Congenitaal lobair emfyseem 610
- Congenital adrenal hyperplasia 217
- Congenitale adenomatoïde malformatie van de long 611
- Congenitale afwijkingen van de heup 648
- Congenitale afwijkingen van luchtwegen en longen 359
- Congenitale CMV-infectie 129
- Congenitale defecten in de glycosylering 182
- Congenitale en perinatale infecties 294
- Congenitale hartafwijkingen 116
- Congenitale hernia diaphragmatica 609
- Congenitale heupdysplasie 650
- Congenitale heupluxatie 650
- Congenitale hypoplasie van de radius 647
- Congenitale hypothyroidie 221
- Congenitale idiopathische nystagmus 679
- Congenitale infecties 103, **129, 294**
- Congenitale kyfose 639
- Congenitale lues (syfilis) 133
- Congenitale malformaties 522
- Congenitale naevuscelnaevi 706
- Congenitale pes valgus of talus verticalis 643
- Congenitale ptosis 676
- Congenitale radio-ulnaire synostose 647
- Congenitale rubella 130
- Congenitale schouderhoogstand volgens Sprengel 647
- Congenitale scoliose 641
- Congenitale straaldefecten van onderarm en hand 647
- Congenitale toxoplasmose 132
- Congenitale traanwegobstructie (dacryostenose) 671
- Congenitale triggerduim 648
- Conjugatiereacties 743
- Conjunctivitis 107, **670**
- Conjunctivitis van de pasgeborene 671
- Conjunctivitis, virale 671
- Constitutioneel eczeem 98, 714, **721**
- Constitutionele vertraging van groei en puberteit 200
- Consultatiebureau, Nederland 21, **32**
rol bij groeistoornissen 192
- Consultatiebureau, Vlaanderen 38
- Contactlenzen 659
- Continue positieve eindexpiratoire druk 137
- Contracte platvoet 643
- Contracturen
bij brandwonden 622
bij dermatomyositis 284
bij het Pottersyndroom 284
bij JIA 273
bij neuromusculaire aandoeningen 530
bij trisomie 18 160
- Contusie bij schedeltrauma 539
- Contusie van het oog 674
- Convulsies 111, 129, 140, **532**
bij electrolytstoornissen 392
bij hypocalciëmie 223
bij hypoglykemie 123, 141, 230, 178
bij leverinsufficiëntie 460
neonatale - 533
- Coombstest 119
- Coping **79, 561**
- Copingstrategieën **79, 542**
- Cornea-erosie 673
- Cornealitteken 661
- Coronaire arteriitis 382
- Coronavirussen 254
- Corpus alienum 360, **434, 580, 692**
- Corticosteroiden 137, 346, 578
- Corticotropin-releasing hormone 217
- Cortisolspiegel, dag-nachtritme 217
- Cortoon, gespleten tweede - 55
- Costochondrale pijn 377
- Cotrimoxazol 257
- Coxitis fugax 645
- Coxsackie-B-virus 125
- CP (cerebrale parese) 72, 528
- CPAP (continue positieve eindexpiratoire druk) 115, **137**
- Craniofaryngioom **189, 201, 514, 678**
- Craniosynostose 528
- Craniotabes 226
- C-reactief proteïne 127, 586
- Creatorroe 440
- Cremasterreflex 630

- Crepitaties 339
 CRH (corticotropin-releasing hormone) 217
 Crigler-Najjar, ziekte van - 461
 Crohn, ziekte van - **451**
 Crouzonsyndroom 528
 CRP (C-reactief proteïne) 758
 Crustae 714, 721
 Cryocoagulatie 143
 Cryptosporidium, microsporidia en isospora 258
 Culicosis bullosa 716
 Curatieve zorg 21
 Cushingsyndroom, -ziekte 219
 CVID (common variable immunodeficiency) 265
 Cyanose 367
 bij de pasgeborene 116, 138
 met afgenomen longflow 370
 met toegenomen longflow 371
 Cyanotische hartafwijkingen 116
 Cycclusstoornissen 215
 Cysten 693
 Cystenieren 389
 Cystine 93
 Cystinose 404
 Cystische fibrose 160, 242, **348, 469, 616**
 basisdefect 349
 Cystitis 316
 chronische - 258
 Cytogenetisch onderzoek 521
 Cytokinen 88, **239**
 Cytomegalie **129, 297, 303**
 Cytoskelet, afwijking van het - 479
 Cytostatica 283
 Cytotoxische reactie 260
- D**
- Dacryocystitis 672
 Dacryostenose 671
 Dactylitis 280
 Dagbehandeling 564
 Darm
 abnormale innervatie 456
 malrotatie 615
 ontstekingsprocessen 418
 syndroom van de korte - 616
 vasculitis 283
 Darmcellen en het immuunsysteem 417
 Darmfunctieonderzoek 422
 Darminhoud 439
 Darmkanker 444
 Darmklachten, functionele - 453
 Darmkrampen 263
 Darmobstructie 109
 Darmperforatie 616
 Darmpoliepen 477
 Darmslijmvlies 91
 Darmziekten, chronische inflammatoire - 99
 Dauwworm 721
 DBP (distantia biparietalis) 102
 DCD (developmental coordination disorder) **74, 75**
 DDAVP (Desmopressin, 1-desamino-8-D-arginine vasopressin) **190, 493**
 De Morsier, syndroom van - 664
 Decompensatio cordis 374
 Defecatiestoornissen 630
 Défense bij acute buik 625
 Deformatie 153
 Dehydratie 84, **394, 448**
 hypernatriëmische - 448
 hypertone - 395
 isotone - 395
 schatting van de ernst 405
 Dehydro-epiandrosteronsulfaat 208
 Deletie, chromosomale afwijking 159
 Delirium 548
 Denkstoornissen 552
 Depigmentatie en hypopigmentatie 708
 Depressie 81, 552, **553**
 Depressiviteit bij chronische ziekte 560, 561
 Deprivatieamblyopie 677
 Derde Wereld, gezondheidstoestand en welzijn van kinderen 726
 Dermatitis 261
 exanthemateuze - 284
 Dermatofibroom 712
 Dermatologie 699
 Dermatomycosen 718
 Dermatomyositis **283, 703**
 Dermoidcyste 606
 Desintegratiestoornis van de kinderleeftijd 549
 DES (di-ethylstilbestrol) 134, 745
 Desmopressine 391
 Developmental coordination disorder 74
 Dexamethason, als preventieve behandeling van RDS 137
 Dextro's bij diabetes mellitus 230
 DHEAS (dehydroepiandrosteronsulfaat) **208, 217**

- Diabetes insipidus **190**, 227, 400, 514, 516
 nefrogene - 405
 uitval van antidiuretisch hormoon 190
- Diabetes mellitus 227
 begeleiding 229
 behandeling 229
 en acute buik 624
 type-1 - 227
 type-2 - 86, 97, 227
 van de zwangere 105, 123, 135
- Diafragmahoogstand 610
- Dialyse, peritoneale - 411
- Diarree 16, **312**, **447**
 bloedige - 450
 osmotische - 440
 secretoire - 441
 waterdunne - 440
- Diarreebehandeling met ORS 726
- Dieetproducten voor diabetici 230
- Di-ethylstilbestrol 134, 745
- Diffuse intravasale stolling 496
- Diffusiestoornissen 576
- DiGeorge, syndroom van - 224, **266**
- Dikke darm 436
- DIOS (distaal intestinaal obstructiesyndroom) 350
- Dioxinen 94, 103
- Diplegie (diplegia spastica infantilis) 529
- Disacharidasen 445
- Discitis 640
- Disease modifying antirheumatic drugs 272
- Disorders of sex development 216
- Disproportionele groei 147
- Disruptie 154
- Distaal intestinaal obstructiesyndroom (DIOS) 470
- Distantia biparietalis 102
- Distichiasis 676
- Divertikel van Meckel 617
- DKTP (difterie-kinkhoest-tetanus-poliomyelitis) 36
- DMARD's (disease modifying antirheumatic drugs)
 272
- DNA, dubbelstrengs - 282
- DNA-diagnostiek **160**, 162, 169, 181, 521
- Docosahexaeenzuur 88
- Doen of laten in de neonatologie 148
- Dolichocefalie 528
- Donor voor niertransplantatie 412
- Dood 569
- Doodgeboorte 104
- Doodsoorzaken 22. 727
- Doofheid 162, 294, 297, 324, **687**
 bij slechthoortendheid 689
- Dóórbloeden na wondjes 489
- Doorslaapproblemen 544
- Dorst 190, 227, **395**
- Dorstmechanisme 392
- Dorstproef 190
- Dosisaerosol (spuitbusje) 345
- Double outlet van de rechter ventrikel 371
- Downsyndroom 18, **156**, 168, 198, 266, 443, 558,
 615, 690
 kenmerken van het oog 679
- Droge huid 221
- Druggebruik
 foetale beschadiging door - 745
- Drugs 25, **26**, 73, 600
- Druivensuikertabletten 230
- Drukpijn
 bij acute buik 377
- DSD (disorders of sex development) 216
- Dubbelzien **537**, 672, 677
- Duchenne, ziekte van - 160, 162, 167, 642
- Ductus arteriosus Botalli **116**, **139**, 364, 400
- Ductus omphalo-entericus, persisterende
 open - 612
- Ductus thyreoglossus 108, **632**
- Duikreflex, bij de pasgeborene 138
- Dunnedarm 436
- Dunnedarmbiopsie 446
- Dunnedarmstricturen 452
- Duodenoscopie 424
- Duodenum, dunne en dikke darm 436
- Duodenumatresie, duodenumstenose 615
- Duodenumulceraties 435
- Duplicatie, chromosomale afwijking 159
- Dwingend gedrag 555
- Dynamische systeemtheorie 62
- Dysenterie 440
- Dysfagie 419
- Dysfunctional voiding **387**, 545
- Dysgerminoom 213
- Dysmatuur pasgeborene 103, **144**
 opvang 146
 neonatale problemen 145
- Dysmorfie kenmerken 200
- Dysmorfologie, lichamelijke onderzoek 169

- Dyspneu 108, **335**, 336, 338, 359, 366, 380, 504, 506, 507, 582
bij bronchiolitis 582
bij corpus alienum 693
bij hartafwijkingen 366
bij hoogstand van het diafragma 359
bij myocarditis 323
bij passagère tachypneu van de pasgeborene 115
door compressie van de luchtwegen 504, 506, 507
en piepen 244
Dyspraxie 548
Dysthymie 553
- E**
- EBV (epstein-barrvirus) **303**, 506
en hemofagocytose 253
Ecchymosen
bij Henoch-Schönlein 287
bij meningokokkensepsis 710
bij mishandeling 596
bij trombocytopenie 490
bij verhoogde bloedingsneiging 486
Ecg (elektrocardiogram)
bij hartafwijkingen 323, 379, **587**
bij acuut reuma 267
bij hyperkaliëmie 402
bij hypokaliëmie 401
Ecg-recorder 379
Echo-encefalografie bij de pasgeborene 113
Echtscheiding 561
Eczeem 720
atopisch - 262, 721
constitutioneel - 714
seborroïsch - 721
Eczema herpeticum **715**, 721
Eczema vaccinatum 723
Eeg (elektro-encefalogram)
onderzoek 521
iso-elektrisch - 599
Eetgedrag bij obesitas 205
Eetlust, onvoldoende - 437
Eetlustremmers 206
Eetproblemen 543
Eetstoornissen 551
Eigenwaarde, gevoel van - 559
Eindlengte, voorspelling 202
Eiwitantigenen 243
Eiwitbehoefte 87
van de vroeggeborene 142
Eiwitdeficiëntie 732
Eiwithydrolysaat 98
Eiwitiname 87
Eiwitmalabsorptieonderzoek 423
Eiwitsynthese 87
Eiwitten, vertering van - 90
Ejectieclick 55
Elastase 439
Elektronisch kinddossier (EKD) 34
Elektrospray-tandemmassaspectrometrie 175
Eliminatie, sanering, hyposensibilisatie 346,
Eliminatie-provocatietest 98
ELISA (enzyme-linked immunosorbent assay) 130
E-mailconsult 50
Embryonale tumoren 500
Emfyseem 115, **610**
congenitaal lobair - 610
Emotioneel functioneren
bij chronische ziekte 78
evaluatie 81
Emotionele deprivatie (psychosociale -) 198
Emotionele en psychische toestand van ouders en
kind 43
Emotionele problemen 552
Empyeem
immunodiagnostiek 246
en resistente bacteriën 293
Enantheem 703
Encefalitis **325**, 705
Encefalokèle 522
Encefalopathie 459
Encopresis 455, **544**
Endocardbeschadiging 321
Endocarditis 320, 322, **323**, **381**
bacteriële - 321
en acuut reuma **268**, **382**, 685
prosthethische - 320
subacute bacteriële - 268
Endocrinologie 186
Endoscopie
bij chronische diarree **259**, 444, 452
bij luchtwegobstructies **690**, 693, 694
bij maagdarmbloeding 457
van de slokdarm 421, **429**, 434
van maag en darm **424**, 430, 434

- Endoscopische behandeling
van poliepen 458
van reflux 433
- Endotracheale intubatie 577, **593**
- Energie en nutriëntenbehoefte 84
- Energietoevoer 96
- Enteric cytopathogenic human orphan virus 126
- Enterobius vermicularis 314
- Enterocolitis bij de ziekte van Hirschsprung 456
- Enterocolitis, necrotiserende - 99, **143**, 147
- Enterohepatische kringloop 99, **118**, 461
- Enterokinase 417
- Enteropathie 99
differentiaaldiagnose 545
voedselallergische - 441
- Enterovirussen 131
- Enthesitis 272, **278**
- Enuresis diurna 544
- Enuresis nocturna 391, 544
bij diabetes insipidus 190
medicamenteuze opties 546
richtsnoer (jeugdgezondheidszorg) 36
wekker voor de behandeling van - 546
- Enzym- en eiwitonderzoek 180
- Enzym verlaagd bij erfelijke stofwisselingsziekten 180
- Enzymdefecten 478
- Enzyme-linked immunosorbent assay 130
- Enzymsuppletie therapie 181
- Eosinofiel granuloom 516
- Eosinofiele oesofagitis 434
- Ependymoom 513, 537
- Ephelides (sproeten) 707
- EPI (expanded programme on immunization)-WHO 726
- Epicanthus **666**, 675
- Epicanthusinversusplooi 677
- Epicanthusplooi 107
- Epididymitis 629
- Epiduraal hematoom 539
- Epiglottitis 579, 692
- Epilepsie 258, 526, **532**, 533
juvenile myoklonische - 534
rolandische - 534
- Epileptische aanvallen 537
- Epiphysiolysis capitis femoris 646
- Epispadie 109
- Epithelioma calcificans van Malherbe 712
- Epstein-barrvirus **303**, 501, 506
- Erb-duchenneverlamming 610
- Erfelijke aandoeningen 151
angeboren - 168
- Erfelijke intrahepatische cholestasesyndromen 464
- Erfelijke stofwisselingsziekten 173
- Erfelijkheidsadvies 170, 173, 181
non-directiviteit in de - 170
- Erfelijkheidsonderzoek en -voorlichting 168
- Erfelijkheidsvoorlichting aan het kind 171
- Erysipelas 301, 701
- Erytheem 700
heliotroop - 703
- Erythema
- anulare centrifugum 702
- chronicum migrans 702
- infectiosum, de vijfde ziekte 328, 703
- marginatum 267
- nodosum 452
- palmare 702
- perstans 702
- toxicum neonatorum 701
- Erythemasquameuze dermatosen 718
- Erythroblastenleukemie 505
- Erythrocyten, dysmorfe - 407
- Erythrocytenafbraak, verhoogde - 479
- Erythrocytencilinders 407
- Erytromycine 137
- Escherichia coli 126
- Esoforie 666
- Esotropie 666
- Essentiële aminozuren 87
- Ethiek van het medisch handelen 148
- Ethische dilemma's 114
- Etmoiditis, acute - 672, **683**
- Etretinaat 745
- Etsende stoffen **580**, 600
- Euromunt, nikkelintoxicatie 631
- European Society for Social Paediatrics 26
- Evenwichtsstoornissen 513
- Evoked potentials 521
- Ewingsarcoom 512
- Exantheem **703**
vlindervormig - 282
- Exantheemziekte 703
- Exanthema subitum 704
- Executive function 549
- Exoforie 666

- Exophthalmus 669
 Exotropie 666
 Expanded Programme on Immunization 726
 Exstrophia cloacae 614
 Exstrophia vesicae 614
 Extracellulair volume, dagelijkse turnover 394
 Extracellulaire ruimte 392
 Extramurale organisaties en instellingen 30
 Extremiteten van de pasgeborene 109
 Extrinsieke weg 487
- F**
- Facialisparese **108**, 306
 Fagocytair defecten **238**, 245, 249
 Fagocyten van pasgeborenen 239
 Familiaire adenomateuze polyposis 458
 Familiaire mediterrane koorts 288
 Familieanamnese 168
 Family planning 727
 Fanconi, syndroom van - 404
 Farmacodynamische interacties 744
 Farmacokinetiek bij kinderen 740
 Farmacotherapeutisch Kompas **744**, 746
 Farmacotherapie bij het kind 739
 Faryngitis 304, 685
 Faryngitis en tonsillitis 304
 Farynx, cysten 693
 FAS (foetaal alcoholyndroom) **147**, 745
 Fase-II-reacties 743
 Fase-I-reacties 743
 Favisme, hemolyse na eten van tuinbonen 479
 Fecal incontinence, non-retentive - 456
 Fecale incontinentie 456
 Feces
 bloederige - 440
 enorme hoeveelheid 455
 onderzoek 424
 vetgehalte in de - 423
 Feedbackregulatie 187
 Femur, epiphysiolysis 646
 Fenotype 181
 Fenotypische afwijkingen 151
 Fenyketonurie 24, **182**
 Ferritine 475
 Fetal abdominal circumference 102
 FEV1 340
 Fibrinedeposities 287
 Fibrinolyse 488
 Fibroserende alveolitis 359
 Fidgety GM's (general movements) 65
 Fight 561
 Fimose 618
 FISH (fluorescentie in situ hybridisatie) 169
 Fissura ani 630
 Fistel
 naar de aorta 631
 preauriculaire - 606
 rond de anus 452
 tussen trachea en slokdarm 609
 -vorming 318
 Fixed drug eruption 702
 Fladderthorax 338
 Flesvoeding 91, **94**
 Flight 561
 Fluoxetine 554
 FMF (familiaire middellandsezeekoorts) 266
 Focale segmentale glomerulosclerose 410
 Foetaal alcoholyndroom 745
 Foetaal hemoglobine 102, 481
 Foetale beschadiging
 door druggebruik 745
 door geneesmiddelen 745
 Foetale
 circulatie 364
 nood 115
 shock 158
 Foetomaternale transfusie 119
 Foetor ex ore 685
 Foetus, gedragsrepertoire 67
 Foliumzuur 85, **96**, 443
 Folliculitis 718
 Follikels, groei en degeneratie van - 209
 Fontanel **107**, 129
 gespannen - 513
 niveau 395
 Fontanelsluiting
 vertraagde - 224
 Foramen ovale 364
 Forced expiratory volume 340
 Fortifier 142
 Fotofobie 673
 Fototherapie **121**, 142
 Fractionele natriumexcretie 399
 Fractuur van het os temporale 539
 Fragiele-X-syndroom 163, **204**
 Frambozentong 328

- Frequentietabel (histogram) 756
 Frontale hersenschors
 als oorzaak van ADHD 550
 Fructose 174, **417**, 423, 441
 -malabsorptie 446
 FSH (follikelstimulerend hormoon) -stijging 209
 Functieonderzoek van het oog 659
 Functionele buikpijn 454
 Functionele darmklachten 453
 Functionele obstipatie 455
- G**
- G6PD (glucose-6-fosfaatdehydrogenase) 479
 Galactose **87**, 174
 Galactosemie **119**, 166, 404, 462, 667
 Galafloed, verminderde - 464
 Galbulten 717
 Galeazzi, teken van - 58
 Galgang
 -atresie 463
 -cysten 417
 Galwegafwijkingen 463
 Galzoutentransportsysteem 417
 Galzoutsecretie 417
 Gamma-glutamyltranspeptidase of - transferase 464
 Gang, abnormale - 58
 Ganglioncellen, afwezigheid van - 420
 Gastrine 417
 Gastritis 435
 Gastroduodenale ulceraties 435
 Gastro-enteritis 97, 258, **312**, **447**, 726
 acute - 312, 447
 Gastro-intestinaal
 - bloedverlies 457
 - vocht 395
 Gastro-intestinale
 - bloedingen 496
 - klachten en hun betekenis 418
 Gastro-oesofageale reflux (GOR) 90, **425**
 complicaties 426
 Gastroschisis 109, **613**
 Gastroscopie 424
 GBS (bètahemolytische groep-B-streptokokken) 105
 dragerschap 128
 sepsis 128
 G-CSF (granulocyte colony-stimulating factor) 246
 Gebit, permanent - 192
 Geboortecijfer, Nederland 152
 Geboortecijfers en kindersterfte 22
 Geboortegewicht 133
 referentiecurven 102
 laag - 103
 Geboorteprevalenties 151
 Geboorteregeling 727
 Geboortetrauma 621
 Gedijen, niet goed - 421
 Gedrag en emotioneel functioneren
 evaluatie 81
 Gedrag, gedesorganiseerd - 548
 Gedragsproblemen 147, **543**
 Gedragsstoornissen 554
 Gedragstherapie 550
 Geelzucht 258, **463**, 465, **467**, **474**, 479, 480
 Geglycosyleerd hemoglobine 230
 Gehemeltespleet **606**, 690
 Geheugenproblemen 548
 Gehoorgang
 aangeboren afwijkingen 688
 atresie 688
 Gehoorscreening, neonatale - 35
 Gehoorverlies
 van het geleidingstype 688
 van het perceptietype 689
 Gejaagdheid 222
 Geleiding 124
 Geleidingsstoornissen 378, **586**
 Gemeentelijke gezondheidsdiensten **22**, 294
 Gemiddelde (statistiek) 755
 Geneesmiddelen 102, 260, 459, **600**, **492**, 600, 718,
739
 absorptie 741
 dermale toediening 742
 dosering 744
 effecten van - 744
 en borstvoeding 746
 foetale beschadiging door - 745
 hemolyse na - 479
 interactie van - 744
 intramusculaire toediening 742
 intrinsiek toxisch effect 746
 metabolisme 743
 ongeregistreerd gebruik 747
 opname van - 743
 orale toediening 741
 plasmaconcentratiemetingen 745
 rectale route 743

- registratie van - 747
- tijdens de zwangerschap 745
- gunstige effecten van - 746
- toediening op de huid 742
- toediening via inhalatie 742
- toedieningsroute 742
- uitscheiding 743
- verdeling 742
- Geneesmiddelengebruik 739
 - in de praktijk 747
- General movements (GM's)
 - fidgety - 65
 - vroegdiagnostiek met behulp van - 65
- Genetische laboratoriumdiagnostiek 169
- Genetisch risico 170
- Genitale HSV-infectie 131
- Genitale ontwikkelingsstoornissen 215
- Genitalia
 - onderzoek bij de pasgeborene **56**, 109, 619
 - ontwikkelingsstoornissen 215
- Genomic imprinting 161, **163**
- Genotype 181
- Geslacht onduidelijk 215
- Geslachtsbeharig 219
- Geslachtscelmosaïcisme 161
- Geslachtschromosomen
 - afwijkingen van de - 204
- Geslachtshormonen 204
- Geslachtskenmerken
 - ontwikkeling van de - 208
 - stadia 56
- Geslachtsontwikkelingsstoornissen 216
- Geslachtssteroiden 197
- Gestoorde spraak- en taalontwikkeling 76
- Gewassen plas 317
- Gewicht 191
 - voor de leeftijd 730
 - voor de lengte 730
 - reguleren 551
- Gewichtstoename 191
- Gewichtsverlies
 - bij auto-immuunziekten 264
 - bij diabetes mellitus 228
 - bij gastro-intestinale aandoeningen **418**, 428, 440, 442, 443, 449, 450
 - bij hyperthyreoïdie 228
 - bij infecties 292
 - bij maligniteit 251
- Gewoontedrinkers 227
- Gewrichtsbloedingen, spontane - 494
- Gewrichtsdestructie, bij chronische artritis 277
- Gewrichtsklachten
 - door psychogene factoren 271
 - verspringende - 267
- Gewrichtszwelling 273
- Gezichtsbeperking 258
- Gezichtsscherpte 658
 - bij albinisme 662
- Gezichtsvelddefect 678
- Gezichtsvermogen 165, 537
 - functies 659
- Gezin, en het chronisch zieke kind 78
- Gezinsondersteunende pleegzorg, Vlaanderen 38
- Gezondheid en welzijn 23
- Gezondheidsbedreigende factoren (groep 5) 36
- Gezondheidsgedrag
 - voorlichting, advies, instructie en begeleiding ter verbetering van het - (groep 4) 35
- Gezondheidsproblemen 23
 - bij overlevenden van kanker 515
- Gezondheidsrisico's
 - in de schoolleeftijd 25
 - voor kinderen tot 4 jaar 23
- Gezondheidstoestand van de Nederlandse jeugd 22
- Gezondheidsvoorlichting 35
- Gezondheidszorg voor kinderen 21
- Gezondheidszorg, openbare - 31
- GGD (gemeentelijke gezondheidsdienst) 22, **32**, 294
- GH (groeihormoon)-deficiëntie 197
- GH-releasing hormone (GHRH) 197
- Giardia lamblia 259, 442, 449
- Gibbus 641
- Gilbert, syndroom van - 461
- Gilles de la Tourette, syndroom van - 534
- GINA (Global Initiative for Asthma) 347
- Gingivostomatitis 715
- Gistinfecties 718
- Glasgow-comaschaal 538
- Glasvocht, persisterend hyperplastisch - 667
- Glaucoom 670
 - congenitaal - 666
 - verworven - 667
- Glioblastoma multiforme 514
- Glioom 514
- Global Initiative for Asthma 347
- Globale ontwikkelingsachterstand 164

- Glomerulaire filtratiesnelheid 386, 411
- Glomerulaire hematurie 407
- Glomerulonefritis 287, 406, **407**, 714
acute - 407
poststreptokokken- 407
- Glomerulosclerose 409
 focale segmentale - 410
- Glucagon 123, **177**, 230
- Glucocorticoiden 197, **219**, **275**, 283, 284, 286
- Gluconeogenese 122
- Glucose 85, 87, **122**, 141, 146, **174**, 177, **178**, 217, **227**, 230
 transportsysteem van - 417
- Glucose-6-fosfaatdehydrogenase, deficiëntie van - 479
- Glucose-galactosemalabsorptie **440**, 441, 446
- Glucose-galactose-natriumtransporter 445
- Glucosehomeostase in de neonatale periode 122
- Glucosurie, geïsoleerde - 404
- Glucuronyltransferase 142
- GLUT-5 445, **446**
- Gluten 87, **443**
- Glutenvrij dieet 444
- Glycogeenvoorraad 122
 bij de vroeggeborene 142
- Glycogenolyse 122
- Glycosylering, congenitale defecten 182
- GlyHb (geglycosyleerd hemoglobine) 230
- GM's (general movements) 65
- GnRH (gonadotropin releasing hormone)-test 209
- GOBI (growth-ORS-breast-immunisation)-programma 726
- Goiter 223
- Gonadale differentiatie
 genen 216
- Gonadale dysgenese 216
- Gonaden, kiemceltumor 507
- Gonadotrofinensecretie 189
- Gonokokkenconjunctivitis 671
- Gonorrhoe 107, **298**
- GOR (gastro-oesofageale reflux)-ziekte 418
- Gordelroos 254, **299**, 705
- Gottron, teken van - 284
- Gower, teken van - 284
- Granulocyten 238
 tekort 243
- Granulocytendefecten, functietests 246
- Granulocytendefect 612
- Granulocytenstoornis, stapsgewijze benadering 246
- Granulomateuze ziekte, chronische - 246, 453
- Granulopenie 243
- Graves, ziekte van - **222**, 223
- Grenzen van het medisch handelen 17, 148, 603
- Greulich en Pyle 202
- Grijpen, ontwikkeling 62
- Grijpreflex 110
- Grijze weerschijn in het oog 667
- Griscellisyndroom 253
- Grisel, syndroom van - 638
- Groei en endocrinologie 185
- Groei en ontwikkeling, aard, invloed van chronische ziekte 558
- Groei van de foetus 102
- Groei
 bepalende factoren 194
 intra-uteriene - 194
 pathofysiologie van intra-uteriene - 103
 wanneer afwijkend 196
- Groeiachterstand **103**, **198**, 728
 door hypercortisolisme 219
 intra-uteriene - 145, 195
 intra-uteriene -, proportioneel 104
 intra-uteriene -, symmetrisch 147
 specifieke kenmerken 202
 symmetrische - 104
- Groeiagrammen 34, **191**
- GroEIFactoren 195
- Groeiormoondeficiëntie **189**, 202
- Groeiormoon-IGF-I-as 197
- Groeirestrictie, langetermijneffecten van
 intra-uteriene - 104
- Groei schijven 195
 vroegtijdig sluiten 212
- Groei snelheid 85, **194**
- Groei spurt 208
- Groei stoornis, begin van de - 437
- Groei stoornissen 196
 behandeling 192
 primaire - 196, 200
 secundaire - 196, 201, 204
 verwijzingscriteria 201
- Groei studies 193
- Groei tempo van onderdelen van het lichaam 191
- Groningen protocol inzake levensbeëindiging in de neonatologie 149
- Groninger Minimum Spreeknormen 695

- Groot voor de zwangerschapsduur 123
 Grote lengte, oorzaken van - 203
 Guillain-barrésyndroom 265, **531**
 Gynaecomastie 204, **215**
- H**
- H₂-receptorantagonisten 433
 HAART (highly active anti-retroviral therapy) 132, **254**, 259
 Haematemesis **420**, 468
 Haematochezia 420
 Hakvoet 643
 Hallux valgus 643
 Halonaevus 707
 Hals, zwellingen in de - 632
 Halscyste 632
 Halsfistels, laterale - 633
 Hamartoom **611**, 711
 Hand- voet- en mondziekte 304, **716**
 Handicap 173, 557
 Handvest Kind en Ziekenhuis 565
 Harrisonse groeve 226
 Hart en circulatie, aandoeningen van - 363
 Hart- en vaatziekten 86
 Hart
 hypoplastisch - 610
 van de pasgeborene 108
 Hartafwijkingen
 aangeboren - 364
 niet-cyanotische - 116
 termen 367
 Hartblok, congenitaal compleet - 281
 Hartfalen **374**, 611
 tekenen van - 380
 Hartfrequentie, normale - 378
 Hartgeruis 55, 321, **366**, 371
 met kortademigheid, maar zonder cyanose 371
 zonder cyanose of kortademigheid 373
 Hartkloppingen 378
 Hartmassage, uitwendige - 594
 Hartnup, ziekte van - 423, 440
 Hartritme- en geleidingsstoornissen **378**, 586
 Hartritme, respiratoir - 378
 Hartritmestoornissen 534
 risicofactoren 375
 Hartslag, normaalwaarden 54
 Hartstilstand **379**, 574
 Harttamponnade 323
 Hashimoto, ziekte van - 206
 Hasner, klep van - 671
 Hb (hemoglobine) 473
 HbA1c 230
 HbF **102**, 118, **481**
 HbS 482
 HbsAg (hepatitis-B-oppervlakteantigeen) 296
 HBV (hepatitis-B-virus) 105, **298**
 HCG (humaan choriongonadotrofine)-producerende tumoren 215
 HCO₃-generatie 402
 Head tilt-chin lift 593
 Hechting 543
 Heem 460
 Heesheid 428, 693
 Heimlich, handgreep van - 580
 Helicobacter pylori 420
 Helicobactergastritis 435
 Heliotroop erytheem 703
 Hemangioom 701
 subglottisch - 580
 van de darm 421
 van het ooglid 677
 Hematomen 461, **486**, **489**, 490, **494**, 496
 Hematotympanum 539
 Hematurie en proteïnurie 406
 Hematurie
 definitie 406
 glomerulaire - 407
 niet-glomerulaire - 408
 Hemianopsie 537, **678**
 Hemiparese 537
 Hemivertebra 641
 Hemodialyse 412
 Hemofagocytose 253
 Hemofilie 162, **494**
 Hemoglobine 406, **473**
 Hemoglobine S 482
 Hemoglobine, typen 481
 Hemoglobinopathieën 480
 Hemoglobinurie 486
 Hemolyse 461, **479**
 bij de pasgeborene 119
 door autoantistoffen 485
 Hemolytische anemie 480
 chronische - 482
 congenitale - 479
 Hemolytische icterus 119

- Hemolytisch-uremisch syndroom 407
- Hemoptoë 336
- Hemorragische diathese van de pasgeborene 496
- Hemostase 487
- primaire - 487
 - secundaire - 487, 493
- Hemostasestoornis 486
- primaire - 489
 - secundaire - 493
- Hemostatische prop 489
- Henoch-Schönlein, ziekte van - **287, 407, 457, 708**
- Heparine 497
- Hepatitis 465
- chronische - 465, 466
- Hepatitis A 315, 465
- Hepatitis B 131, 267, **298, 465**
- tijdens de zwangerschap 131
- Hepatitis C 466
- Hepatitis-B-oppervlakteantigeen 296
- Hepatitis-B-virus 105, 125, **296**
- Hepatoblastoom 623
- Hepatocellulair carcinoom 466, **501**
- Hepatosplenomegalie **109, 422, 504**
- Hereditaire sferocytose 479
- Hermafroditisme 216
- pseudo- 216
- Hernia diaphragmatica
- congenitale - 109, 359, **609**
 - epigastrica 611
 - hiatus oesophagei 609
 - para-umbilicalis 611
 - umbilicalis 611
- Herpes
- labialis 131
 - neonatorum **297, 715**
 - simplex **130, 297, 299, 673, 715**
 - zoster **299, 704**
- Herpes simplex encefalitis 326
- Herpesvirus 8
- achterliggende afweerstoornis 251
 - humaan - 254
- Hersenabces 327
- Hersenbeschadiging door perinatale asfyxie 112
- Hersendruk, verhoogde - **513, 514**
- Hersenen, vasculitis 283
- Hersenletsel 620
- Hersenoedeem 179, 395, 400, **449, 539, 621**
- Hersenontwikkeling, foetale - **158, 222**
- Hersenschade 139, 178
- Hersenschors 526
- Hersentumor 212, **513, 526, 536**
- langetermijneffecten 514
- Hersenvolume 527
- Hersenzenuwuitval 513
- Heteroanamnese 44
- Heteroplasmie 163
- Heterotopieën 525
- Heterozygoot 162
- Heup
- subluxatie 648
 - ziekte van Perthes 645
- Heupafwijkingen, congenitale - 648
- Heupdysplasie **58, 110, 650**
- congenitale - 650
- Heupluxatie 648
- congenitale - 650
- Heupomvang 192
- Heuponderzoek 58
- Hexosemonofosfaatshunt 478
- HHV-6 328
- Hiatushernia 427
- Hib (haemophilus influenzae type b) 324
- Hib-vaccinatie 692
- Hielprik **17, 30, 31, 175, 221, 483**
- High oesophageal sphincter 424
- Hikken 428
- Hirschsprung, ziekte van - 456, 617
- Hirsutisme 215
- Histamine **261, 262**
- Histiocyten 516
- Histogram 756
- Hiv-aids 15, 105, **131, 254, 298, 719**
- bij de pasgeborene 105, 296
 - en schimmelinfectie 719
- HLA DR1, risicofactor voor oligoarticulaire JIA 273
- HLA-B27 278
- HLA-DQ-bèta-keten 227
- HLA-DQ-loci 227
- HLA-DR- 227
- HLA-systeem 272
- Hodgkinlymfoom 501, **506**
- Hoest, en gastro-hypofaryngeale reflux 429
- Hoesten 335
- Hoestparoxysmen 355
- Holoprosencefalie 528
- Holvoet 644

- Hongerwinter **14**, 97
- Hoofd 106, 606
(vorm)afwijkingen van het - 106
- Hoofd en hals 59
- Hoofd-halstumoren 511
- Hoofdluis 716
- Hoofdomtrek 192, **526**
- Hoofdpijn 513, **535**, 677
dagboek 535
- Hoofdwonden 620
- Hoordrempel, meting van de - 687
- Hoornvlies
ontsteking van het - 673
te groot 666
- Hordeolum 672
- Horizontale overdracht van aandoeningen 161
- Hormonale feedbackregulatie 187
- Hormonen **186**, 195
effect op de groei 197
werking 186
- Houdingsafwijkingen van het hoofd 637
- Houdingsregulatie 64
ontwikkeling 64
- HPV (humaan papillomavirus) 711
- HSCT (hematopoëtische stamceltransplantatie) 253
- HSV (herpes simplex virus) 130, 297, 715
- HSV-infectie, genitale - 715
- Huid 58, 106, **699**
- Huid- en slijmvliesbloedingen 493
- Huid
calcificaties 284
diffuse ontsteking van de - 283
van de pasgeborene 106
- Huid, slijmvlies en weke delen 299
- Huidbloedingen 490
- Huidplooï, niet-verstrijkende - 395
- Huidploidikte 192
- Huidtransplantatie 622
- Huidtumoren, benigne 710
- Huidturgor 395
verlaagde - 448
- Huisarts **22**, 567
rol bij groeistoornissen 192
- Huishoudmiddelen 600
- Huisstofmijt 262
- Huisstofmijtallergeen 343
- Humaan herpesvirus 6 704
- Humaan herpesvirus 8 254
- Humaan immunodeficiëntievirus (hiv) 15, 105, **131**,
254, **298**, 719
- Humaan papillomavirus 711
- Humorale afweer 291
- Huntington, ziekte van - 163
- HUS (hemolytisch-uremisch syndroom) 411
- Hydantoïne 158
- Hydranencefalie 525
- Hydrocefalie 107, 258, 513, **526**
posthemorragische - 139, 141
- Hydrokèle 627
- Hydronefrose **386**, 389
- Hydrops foetalis 120, 132, 181, 484
- Hygiëne bij flesvoeding 91
- Hygroma colli 633
- Hygroma, kystisch - 633
- Hyperactiviteit 81, 549
- Hyperammoniëmie 179
- Hyperbilirubinemie **118**, 141, **461**
behandeling bij de pasgeborene 121
en borstvoeding 122
fysiologische en pathologische icterus 118
gevolgen 121
- Hypercalciëmie 226
- Hypercapnie 136
- Hyperchromie 480
- Hypercoagulabiliteit 497
- Hypercortisolisme 219
iatrogeen - 219
- Hyperforie 666
- Hyper-IgD-syndroom 288
- Hyper-IgE-syndroom 263,
- Hyper-IgM-syndroom **257**, 265
- Hyperinflatie 115
- Hyperkaliëmie, definitie, oorzaken 394, **401**
pseudo- 401
- Hyperlordose 58
- Hypernatriëmie, definitie, oorzaken 400
- Hyperparathyreoïdie 223
secundaire - 224
- Hyperpigmentatie 218, **706**
van de lippen 458
- Hyperreactiviteit 260
- Hypertelorie 107
- Hypertensie 219, **412**, 508
- Hyperthyreoïdie **222**, 632
intra-uteriene - 222

- Hypertone dehydratie 395
 Hypertonie 529
 Hypertropie 666
 Hyperventilatie 343, 377
 Hyperviscositeit en polycytemie 146
 Hyperviscositeit van het bloed 370
 Hypervolemie 399
 Hypervolemische
 hypernatriëmie 400
 hyponatriëmie 399
 Hypoalbuminemie 452
 Hypocalciëmie 223
 Hypocortisolisme 217
 Hypoforie 666
 Hypofosfatemische rachitis 225
 Hypofyse 188
 Hypofyseachterkwab (neurohypofyse) 190
 Hypofysedysfunctie, oudere kinderen - 189
 Hypofysevoorkwab (adenohypofyse) 189
 Hypogammaglobulinemie 243
 verworven - 265
 Hypoglykemie **176**
 bij de pasgeborene 122
 bij de vroeggeborene 141, 146
 bij diabetes 230
 bij hypocortisolisme of GH-deficiëntie 189, 217
 en hersenschade 122, 178
 Hypogonadisme 204
 Hypogonadotroop hypogonadisme 214
 Hypokaliëmie, definitie, oorzaken 401
 Hyponatriëmie
 definitie, oorzaken 399
 hypervolemische - 399
 Hyponatriëmie, verdunnings - 399
 Hyponatriëmie-hyperkaliëmie dehydratie 217
 Hypoparathyreoïdie 224
 pseudo- 224, 216
 pseudo-pseudo- 224
 Hypoplasie
 van de longen 359
 van de nervus opticus 664
 Hypoplastisch linkerhartsyndroom 148
 Hypospadie 109, **619**
 Hypotensie 217, 262
 Hypothalamo-hypofysaire systeem
 embryologie 189
 Hypothalamus 205
 Hypothalamus en hypofyse 188, 209
 Hypothalamus-hypofysegonadenas
 reactivatie van de - 209
 Hypothermie 599
 bij de pasgeborene 141
 bij dysmaturiteit 146
 Hypothyreoïdie 219
 congenitale - 175
 intra-uteriene - 222
 verworven - 221
 Hypotone dehydratie 395
 Hypotonie 529, 530
 Hypotropie 666
 Hypovolemische
 hypernatriëmie 400
 hyponatriëmie 399
 shock 585
 Hypoxemie 574
 Hypoxie 136
 Hypoxisch-ischemische encefalopathie 113
 Hypsaritmie 533
- I**
- IBD (inflammatory bowel disease) 450
 IBS (irritable bowel syndrome) 454
 Icterus en bilirubineconjugatiestoornissen 460
 Icterus neonatorum 118
 differentiaaldiagnose 461
 Icterus, cholestatische - 464
 Idiopathisch familiale of constitutionele grote lengte 203
 Idiopathische kleine gestalte 197
 GH-behandeling 203
 Idiopathische pulmonale hemosiderose 358
 Idiopathische scoliose 641
 Idiopathische trombocytopenie 105
 IFN (interferon)-gamma, defect in de coactivatieroute 249
 IgA 238
 IgA-antistoffen 238, 439
 IgA-deposities 287, 708
 IgA-dermatose 713
 IgA-immuuncomplexen 407
 IgE 242, **261**
 verhoogd - 721
 IgE-gemedieerd 263, 450
 IgE-huidtest 451

- IGF-I 195
IgG 238, **239**, 242
IgG-antilichamen 119
IgM 238, **239**, 242
IJlen 548
IJzer 96, **475**
dagelijkse hoeveelheid 477
IJzerbehoefte, toegenomen - 477
IJzerbindingscapaciteit 476
IJzergebrek 474
bij pasgeborenen 477
IJzergebreksanemie 475
oorzaken van - 477
symptomen van - 477
IJzerpigment te veel (purpura) 708
IJzerstapeling 485
IJzertherapie 478
IL12 (Interleukine)
defect in de coactivatieroute 249
Ileocolonoscopie 424
Ileum 457
Ileus, paralytische - 401
Ileusklachten 457
Immigratie uit tropische gebieden 725
Immobilisatie 226
Immunisatie, zie ook Vaccinaties 726
Immunititeit, bij dysmaturiteit 146
Immunititeit, verminderde 146
Immunodeficiëntie 234, **265**, 704
gecombineerde - 245
Immunodiagnostiek 238
Immunodiagnostiek bij virale infecties 251
Immunoglobulinen **92**, 286
Immunoglobulinespectrum 253
Immunologie, klinische - 234
Immunologisch geheugen, bij virusinfecties 251
Immunosuppressie 452
Immunosuppressiva 283, 284, 287
Immuuncomplexreactie 260
Impedantiemeting in de slokdarm 431
Impetigo 128, **300**, **713**
bullosa 300
crustosa 300
Importpathologie 731
Impressiefractuur 539
Impulsiviteit 550
Inappropriate ADH secretion, syndroom 190, 399
Incest 45
Incontinence, non-retentive fecal - 456
Incontinentie en enuresis nocturna 391, 544
Incontinentie
door urineweginfecties 387
fecale - 442, **455**, 456
Individuele zorg 38
Infantiele encefalopathie 72, 529
Infarcering in de hersenen 529
Infectie met anemie 486
Infectie, mechanisme en tijdstip 125
Infectiepreventie 598
Infecties van de huid, recidiverende - 245
Infecties 16, 142, **291**, 485, 718
chronische artritis 277
gegeneraliseerde - 327
gelokaliseerde 299
hemolyse na - 479
in de eerste levensweken 125
invasieve - 246
invasieve - van inwendige organen en skelet 244
en secretoire diarree 441
van het centraal zenuwstelsel 324
van het maag-darmkanaal 312
van het skelet 318
Infectieziekten in de Derde Wereld 734
Infertiliteit 215
Inflammatoire darmziekten 442, **450**
Inflammatory bowel disease 450
Influenzavirus 126
Informatie en communicatie 566
Infratentoriale tumoren 514
Infravesicale obstructie 387
Ingestie van vaste voorwerpen of bijtende vloeistoffen 630
veiligheidsspel - 631
bijtende vloeistoffen 631
INH (isonicotinezuurhydrazide, isoniazide) 357
Inhaalgroei 86
Inhalatieallergenen 721
Inhalatietherapie 344, **742**
Inhaleren van roetdeeltjes 361
Injectieschema bij diabetes mellitus 229
Inkomensdaling 559
INLOOP-teams, Vlaanderen 38
Insectenbeten en -steken 262, 716
Insensible loss 392, 394
Inslaapproblemen 543

- Inspanningstolerantie, verminderde - **336**, 343, **375**, 474, 568
- Insuline **123**, 195, 228, **229**, 394
 behoefte bij activiteit 230
 pompje 229
 preparaten 229
 resistentie 97, **227**
- Insulin-like growth factor 197
- Integratie van arts-patiëntanamnese 42
- Integratie van medische zorg voor kinderen 30
- Intensieve zorg 134
- Interacties van geneesmiddelen 744
- Interleukine-1- β 266
- Intern Verzelfstandigd Agentschap (preventieve gezondheidszorg voor kinderen, Vlaanderen) 38
- Interpretatieve controle 79
- Interstitiële chromosomale afwijkingen 159
- Interventieprogramma's 564
- Intestinaal obstructiesyndroom 350
- Intestinale aangeboren afwijkingen 613
- Intoxicaties **599**, 624
- Intracerebrale bloedingen 539
- Intracerebrale verkalkingen 258
- Intracraniale druk 527
- Intracraniale tumoren 513
- Intracraniale drukverhoging 677
- Intrahepatische cholestase 464
- Intraoculaire druk, verhoogde - 667
- Intra-ossale schroef 594
- Intra-uteriene groei 102
 in de Derde Wereld 728
 foetale factoren 103
 pathofysiologie 103
- Intra-uteriene groeirestrictie **103**, 147
- Intra-uteriene transfusie 120
- Intravasculaire ruimte 392
- Intraveneuze rehydratie 397
- Intraveneuze voeding 98
- Intraventriculaire bloeding bij de pasgeborene 139
- Intrekkingen 108
- Intrinsic factor 478
- Intrinsieke weg 487
- Intubatie **577**, 593
- Intubatieletsels 693
- Invaginatie **457**, 507, 616
 en acute buik 623
- Ioniserende straling 501
- Iridocyclitis **273**, 280, 452
- Iridodonese 668
- Iris- en pupilafwijkingen 670
- Irisdiafanie 662
- Irritable bowel syndrome 454
- Isoniazide 357
- Isospora 259
- Isotretinoïne 745
- Ito, naevus van - 706
- ITP (idiopathische trombocytopenische purpura), acute - 491
- IUGR (intra-uteriene groeirestrictie) **103**, 147
- IVA (intern verzelfstandigd agentschap) 38
- IVH (intraventriculaire hemorragie) 139
- J**
- Janewaylaesies 321
- Jaw thrust 593
- Jejuno-ileale atresie 616
- Jeugdgezondheidszorg in Nederland **31**, 201, 567
 contactmomenten 32
 effectiviteit 37
 en groeistoornissen 193
- Jeugdgezondheidszorg in Vlaanderen 38
- Jeugdreuma 264, **271**, 561
- Jeuk 314, 716, 724
- JGZ (jeugdgezondheidszorg, zie aldaar)
- JIA (juvenile idiopathische artritis, zie aldaar)
- Jodium-123 508
- Jodiumdeficiëntie 223
- Jones, criteria volgens - 381
- Juvenile arthritis psoriatica 279
- Juvenile idiopathische artritis 272
 diagnose 279
 oligoarticulaire - 275
 pathogenese 273
 systemische - 275
- Juvenile dermatomyositis **283**, 703
 diagnose 284
- Juvenile polyposis coli 458

K

- Kaliumhuishouding 393
 Kalkafzetting in de peesaanhechting 278
 Kallmansyndroom 214
 Kanker, zie ook Maligniteit 23, 561
 aard, voorkomen 500
 diagnostiek- en behandelprotocol 502
 etiologie 501
 genezingskans 502
 late effecten 515
 overlevingskans 515
 Kattenkrabziekte 302
 in de hals 633
 Kattenoog 515
 Kawasaki, ziekte van - **285**, 376
 Keel-, neus- en oorheelkunde 681
 Keelamandelen 684
 Keelontsteking 304
 Keelpijn 685
 Keratitis dendritica 673
 Keratoconus 679
 Kernicterus 121
 Ketoacidose, diabetische - 229
 Ketonlichamen 178
 Kiemceltumoren 501, 507
 Kieuwspleetresten 632
 Kikkertje 607
 Kind en Gezin, Vlaanderen 38
 Kinderbeschermingsmaatregel 604
 Kinderchirurgie 605
 Kindergeneeskunde **13**, 21
 Kindergeneeskunde anno 2009 **13**
 Kindergeneeskunde mondiaal gezien 15
 Kindergeneeskundige anamnese 43
 Kinderhospices 569
 Kinder mishandeling 25, 29, **36**, 45, 486, 509, 539,
 596, **621**, 675
 presentatie als trauma 596
 Kinderoncologisch centrum 502
 Kindersterfte **22**, 705, **727**
 Kinderverlamming (poliomyelitis anterior acuta) 329
 Kinderwens 172
 keuzemogelijkheden voor ouders 170
 Kinderziekenhuizen **13**, 21
 Kinderzorg en gezinsondersteuning, centra voor -,
 Vlaanderen 38
 Kindzeer 713
 Kinkhoest 309, 355
 fasen 309, 355
 Kissing disease 303
 Kissing tonsils 685
 KKV (korteketenvetzuren)-natriumtransporter 445
 Kleine gestalte 452
 idiopathische - 197
 Kleine lengte, screenend laboratoriumonderzoek
 202
 Kleine ouders 214
 Klepfunctiestoornissen 381
 Kleppen, urethra posterior- 387
 Kleurenblindheid 162
 Kleuter, ontwikkeling 68
 Kleuteranorexie 543
 Kliervergroting, persisterende - 506
 Klinefeltersyndroom 204
 Klinisch geneticus 171
 Klomphand 647
 ulnaire - 647
 Klompvoet 644
 Knudsons two hit-hypothese 514
 Koeling, bij verbranding 622
 Koemelk **94**, 450
 Koemelkeiwit en diabetes mellitus 227
 Koemelkeiwitallergie **98**, 343, 420, 427
 Koemelkintolerantie 442
 Kokergezichtsvelde 663
 Koolhydraatmalabsorptiestoornissen 445
 Koolhydraten 87
 Koorts
 aanvallen van - 288
 bij tumor 504
 piekende - 275
 remitterende - 285
 Koortsconvulsies 328, **533**
 Koortslip 254
 Koortssyndroom, periodiek - 288
 Koperstofwisselingsstoornis 465
 Koplikvlekjes 328, 705
 Kortademigheid **335**
 zonder hartgeruis of cyanose 374
 Korteketenvetzuren 445
 Koudeautoagglutinenen 485
 Koudehemolysinen 485
 Krachtverlies 529
 Krentenbaard 300, 713

- Krop 223
 Kruipen, weer gaan - 271
 Kubisch epitheel 135
 Kunstlens 668
 Kunstmatige inseminatie met donorsperma 171
 Kwaddels 717
 Kwaliteit van leven 80
 meten 82
 Kwasjiorkor 732
 Kwikbatterijen, intoxicatie 631
 Kyfose 639
 congenitale - 639
 soepele versterkte - 639
 stugge angulaire - 639
- L**
- LABA (langwerkende bèta-2-sympathicomimetica) 346
 Lactaat 182
 Lactase 87, **417**
 na een rotavirusinfectie 446
 Lactasedeficiëntie 440, 441, **445, 446**
 primaire - 445
 secundaire of verworven - 446
 Lactatie 86
 Lactoferrine 239
 Lactose 87, 446
 Lactose-intolerantie 447
 Lageluchtweginfecties, zie ook Luchtweginfectie 244
 Lagere luchtwegen 244
 obstructies 581
 Lagofthalmie 677
 Lange kinderen 203
 Langeketenvetzuren **88, 94**
 Langerhanscelhistiocytose 190, **516**
 Lanugobeharing **106, 134**
 Large for gestational age 123
 Laryngeaal oedeem 262
 Laryngeal web 580
 Laryngitis subglottica 308, **578, 692**
 Laryngomalacie 580, **691**
 Laryngospasme 598
 Laryngotracheobronchitis necroticans 578
 Larynxcysten 580
 Larynxoedeem 263, **601**
 Laserbehandeling van retinopathie van de prematuur 143
- Latex 262
 Laxantia 455
 LCAL (large cell anaplastic lymphoma) 507
 LC-PUFA (longchain poly unsaturated fatty acids) **88, 94**
 Leber, hereditaire opticusneuropathie van - 664
 Leefpatroon 206
 Leeftijd 624
 Leflunomide 277
 Leiomyoom 712
 Lengte 191
 Lengte voor de leeftijd 730
 Lengtegroei 191
 afbuiging 201
 oorzaken van een versnelde - 203
 regulering 195
 stoornissen van de - 196
 vertraagde - 191, 206, 226, 274
 Lengtegroeistoornis, verdenking op een - 192
 Lensluxatie 668
 Leptine 205, **206, 551**
 Leukemie
 en lymfomen 168, **501, 503**
 juveniele myelomonocyttaire - 503
 myeloïde - 501
 ongedifferentieerde - 505
 lymfatische - 503
 Leukemische cellen 504
 Leukocorie 515, **667**
 Leukocytendifferentiatie 127
 Leukocytentelling 127
 Leukomalacie 529
 Leukopenie 245
 Leukotriënantagonisten 346
 Levensbedreigende aandoeningen, enkele
 bijzondere - 596
 Levensbeëindigend handelen in de neonatologie 148
 Levensbeëindiging in noodsituaties 148
 Levensloopvragenlijst 80, **82**
 Levensreddende ingrepen, afzien van - 148
 Levensstijl 16
 Levensverkortend medisch handelen in de
 neonatologie, besluitvorming 149
 Levensverlengend medisch handelen
 primair afzien van - 148
 staken van - 149
 Lever 458

- onderzoek bij jonge kinderen 55
- vervetting 466
- Levercelnecrose 466
- Levercirrose 492
- Leverfalen 162, **466**, 701
 - acuut - 466
- Leverfuncties 458
- Leverletsel, gradaties 620
- Levertransplantatie 468
- Leververvetting 733
- Leverziekte
 - chronische - 314, **460**
 - niet-alcoholische vette - 466
- Leydigcellen 209
- LH (luteïniserend hormoon) 187, 209
- Lichaamsbeweging **26**, 205, 336
- Lichaamsgewicht 205, 421
- Lichaamsoppervlak 597, 622
 - doseren op basis van - 748
- Lichaamssamenstelling 192
- Lichaamstemperatuur 84, **124**
- Lichaamsverhoudingen 194
- Lichamelijk onderzoek 41, **50**, 105, **106**
 - klachten en bevindingen 334
- Lichtreflex 665
- Lies, zwellingen in de - 627
- Liesbreuk 627
 - beklemde - 628
- Links-rechtsshunt **372**, 373
- Linksverschuiving 127
- Linoleenzuur 88
- Linolzuur 88
- Lip- en/of kaakspleet 108, **606**
- Lipase 417
- Lipohypertrofie 229
- Lipoom 109
- Lissancefalie **525**, 528
- Listeria monocytogenes 126
- Listeriose 133
- Lithium 554, 745
- Littie, syndroom van - 529
- Lobair emfyseem 611
- Löfflersyndroom 314
- Longaandoeningen 333
 - zeldzame - 358
- Longcompliantie 135
- Longembolie 498
- Longfunctieonderzoek 340
- Longgroei 334
- Longhypoplasie 386, 389, **610**, 613
- Longinfecties, recidiverende - 245
- Longontwikkeling in de zwangerschap 135
- Longsekwester 360
- Longveneconnectie, abnormale - 370
- Loodintoxicatie en acute buik 624
- Loog- en zuurverbrandingen, potentiële gevaren 632
- Loogverbranding **434**, 632
- Loopoor 687
- Loop patroon, veranderd of abnormaal - 645
- Loopproblemen 508
- Lordose 638, 639, **639**
 - structurele - 640
 - stugge versterkte lumbale - 640
 - versterkte lumbale - 640
- Luchtbronchogram 136
- Luchtwegen
 - aandoeningen van de - 333
 - congenitale afwijkingen 359
- Luchtweginfecties
 - afweer 238
 - bacteriële en afweerstoornissen 240
 - bovenste - 304, 351, 681
 - de normale afweer 241
 - onderste - 311, 353
 - recidiverende - 248
- Luchtwegobstructie **336**, 341, 577, 580, 622, 690
- Lues 133, **297**
- Luesserologie 296
- Lumbaalpunctie, contra-indicatie 324
- Lumbale lordose, compensatoir versterkte - 639
- Lupus erythematoses
 - discoïde - 281
 - systemische - 281
- Lupus nefritis 281
- Lyme, ziekte van - 702
- Lymfadenitis **301**, 303, 304, 305, 633, 714
- Lymfangiëctasie **423**, 424, 438
- Lymfangioom 633
- Lymfatische leukemie 503
- Lymfeklierstations 301
- Lymfekliervergroting, chronische - 634
 - in de hals 286, 301, 506, **633**, 634
- Lymfocyten 92, 228, 238, 241, 242, **252**, 266, 733
- Lymfocytose 245
- Lymfohistiocytose 253

- Lymfoom 501, **506**
 grootcellig anaplastisch - 507
- Lymfopenie 238, 240, **251**
- Lymphadenitis colli
 abcederend 633
 banale virale - 633
 chronische - door mycobacteriën 634
- Lysosomale stapelingsziekten 182
- Lysozym 93, 239
- M**
- Maag 435
 glijdende -breuk 430
 klieren 435
 nuchtere -inhoud 357
 onderzoek 422
 ontlediging 90
 ontsteking 435
 peristaltiek 614
 verkleinende operaties 206
 volume 435
 zuursecretie 417
- Maag, darm- en leverziekten, lichamenlijk onderzoek 421
- Maag-darmkanaal
 aandoeningen van het - 415
 functionele rijping 90
 ontwikkeling 417
 postnatale ontwikkeling 90
- Macrocefalie 125, **526**
- Macrofagenactivatie
 chronische artritis 277
- Macroglossie 108
- Macronutriënten 87
- Macrosoom 123
- Maculeuze afwijkingen 700
- Maculopapuleus exantheem 275, 285, **703**
- Magnetic resonance imaging (MRI) 521
 bij de pasgeborene 113
- Major congenital anomaly 152
- Major histocompatibility complex 272
- Malabsorptie **420**, 436, 438
- Malaise **199**, 149, 252, 264, **271**, **292**, 504, 683
- Malaria 734
 profylaxe 736
- Malassezia-infecties 718
- Maldescensus testis 629
- Maldigestie 436, **438**
- Malformatie **153**, 745
 congenitale - 522
- Maligne lymfomen 506
- Maligniteit 168, 223, 252, 266, 270, 301, 319, **500**
- Malrotatie van de darm 615
- MALT (mucosageassocieerd lymfoïde weefsel) 684
- Mammaontwikkeling, eenzijdige en pijnlijke - 208
- Manische episode 553
- Manometrie 430
- Mantelzorg 567
- Mantouxtest **302**, 357, 634
- Marasmus 729, 730, **732**
- Marfansyndroom 160, 161, **204**
 oogafwijkingen 679
- Markers voor diabetes 228
- Mastoiditis 306, 686
- Maturatie 192
- Mazelen (morbilli) 16, 295, 325, 327, **328**, **705**
 vaccinatie **36**, 727
- Mccune-albrightsyndroom 213
- MCV (mean cell/corpuscular volume) 474
- Meckel, divertikel van - **457**, 477, 613
- Meconium 456
- Meconiumaspiratie 115
- Meconiumileus 470, **616**
- Meconiumperitonitis 616
- Mediaan (statistiek) 755
- Mediastinaal klierpakket 507
- Mediastinitis 631
- Medisch handelen in de neonatologie, grenzen 148
- Mediterrane koorts, familiale - 288
- Medulloblastoom 500, **513**, 514
- Meerlingzwangerschap 134
- Megacolon 453
 congenitaal aganglionair - 456
- Megakaryocytenleukemie 505
- Megalencefalie 527
- Megaloblastaire anemie 478
- Mega-ureter 387
- Meibom
 kliertjes van - 672
 verstopping 673
- Melaena 418, **420**, 457, 468
- Melanocytenstimulerend hormoon 218
- Melkindikkende producten 431
- Melkvoeding 24
- Mendel, wetten van - 160

- Meningitis 107, 126, **129, 248, 324**, 357, 527, 539, 672, 689
tuberculosa 357
virale verwekkers 325
bacteriële - 324
bij de pasgeborene 129
en fagocytenstoornissen 248
en hersenabces 248
Meningokèle **522**, 639
Meningokokkensepsis 710
Menstruatie 477
versterkte - 490
Mentale retardatie **164**
Mesoblastisch nefroom 509
Mestcellen 261
Metabole acidose **176**, 402, 403
Metabole ontregeling, klinisch-chemische stoornissen 176
Metabole route 174
Metabolietenonderzoek 181
Metabolisme van geneesmiddelen 743
Metabool syndroom 97
Metapneumovirussen 254
Metatarsus adductus 644
Metatarsus primus varus 643
Metatarsus varus 644
Methemoglobine 478
Methioninemalabsorptie 447
Methotrexaat 277
Methylfenidaat 550
MIBG (metajodobenzylguanidine) 508
Microcefalie 125, 258, **528**
Microcytaire anemie **474**
Micro-embolie 529
Micrognathie 108
Micronutriënten 88
Microphthalmus 667
Microsporidia 259
Microsporium canis 719
Microtrombi 482
Microvillusinclusieziekte 438, 440, 441
Mictiecysto-urethrogram 386
Middellandsezeekoorts, familiale - 266
Middenoor, vocht in het - 686
Middenoorafwijkingen, congenitale - 688
Middenoorontsteking 686
Midstream urine 390
Migraine en verwante hoofdpijnsyndromen 535
Migratie 17
Milia 106
Millenniumdoelstellingen 728
Milt
infarcering 483
vergrote - 468
ruptuur en acute buik 623
Mineralen 89
Minor congenital anomaly 157
Minor neurological dysfunction 75
Miskraam 158
Mitochondriaal DNA 162
Mitochondriale
stoornissen in de ademhalingsketen 182
erfelijkheid 162
stoornis 163
stoornissen in de - oxidatieve fosforylering 182
MND (minor neurological dysfunction) 75
Modus 755
Moe zijn, snel - 374
Moedermelk 91, **93**, 239
samenstelling van - 91
bij de vroeggeborene 142
-icterus 122
versterker 142
Moleculairgenetisch onderzoek 181
Molluscum contagiosum 711
Mond 421
Mond- en tandvlesbloedingen 490
Mond-op-mondbeademing **593**, 598
Mongolenvlek, naevus caeruleus 106, **706**
Monitorbewaking 603
Monitoring en signalering, jeugdgezondheidszorg 34
Monoartritis 271, 273, **280**
Monocyten 238
Monogenetische ziekten 160
Monoklonale antilichamen 131
Monosomieën 159
Morgagni
ontsteking van de crypte van - 630
hernia van de crypte van - 609
Mororeflex 110
Mortaliteit
bij aangeboren afwijkingen **160**, 613, 615
bij auto-immuunziekten 283, 285
bij leverfalen 468
bij vroeggeboorte 143

- door infecties 16, 254, 297, 331, 705, 727
- Mosaïcisme 161
- Motiliteit 417
- Motoriek, onhandige - 74
- Motorische achterstand 164
- Motorische ontwikkeling 90
- Moulage van het hoofd 106
- MSH (melanocytenstimulerend hormoon) 218
- Mucopolysacharidosen 161, 527
- Mucosageassocieerd lymfoïde weefsel 684
- Multicysteuze nieren 389
- Multidisciplinaire teams 565
- Multifactorieel 167
- Multipele endocriene neoplasie 223
- Multisysteemaandoening 182
- Musculus sternocleidomastoïdeus 108
- Mutatie 160
 - analyse 181
 - draagsters 162
 - instabiele - 163
- Mutisme 553
- Myalgie 285
- Myasthenia gravis 531
- Myasthenie 531
- Mycobacteriën, atypische - 634
- Mycobacterium tuberculosis 311
- Mycoplasma 126
- Mycotische infecties 718
- Myeloïde leukemie 501
 - acute - 503
- Myelomeningokèle **522**, 639
- Myocard, spierfunctiestoornissen 381
- Myocardiale disfunctie 374
- Myocardischemie 378
- Myocarditis 276, 285, **322**, **380**, 381, 382
 - virale 380
- Myoglobine 406
- Myoklonische epilepsie 534
- Myopathie 532
- Myopie 143, **660**
- Myotone dystrofie 163
- Myotonie 532
- Mytylscholen 568
- N**
- Naevus
 - araneus 701
 - caeruleus 706
 - depigmentosus 708
 - flammeus 106, 526, **700**
 - sebaceus 711
 - spilus 706
 - teleangiectaticus 700
- Naevuscelnaevus 706
- Naftaleen, hemolyse na ingestie van - 479
- Nagelafwijkingen 280
- Nagelriem 284
- Nagesprek 569
- Natriumbalans 392
- Natriumdiarree, congenitale - 440
- Natriumexcretie, fractionele - (FE Na) 399
- Nature en nurture 159
- Nausea 677
- Navel
 - bij de pasgeborene 109
 - persisterende nattende - 612
- Navelbreuk 611
- Navelgranuloom 612
- Navelstompbloedingen 496
- Navelstrenginfectie 467
- Naweeën van een ziekteperiode 556
- NEC (necrotiserende enterocolitis) 99, **143**, 147
- Necrotiserende enterocolitis 99, **143**, 147
- Nederlands Signalerings Centrum
 - Kindergeneeskunde 23
- Nederlandsche Vereeniging voor Paediatric 21
- Nefrectomie, partiële - 510
- Nefroblastomatose 510
- Nefroblastoom **509**, 623
- Nefrogene diabetes insipidus 405
- Nefronoftise en medullaïre cystenieren 389
- Nefropathie, bij diabetes 230
- Nefrotisch syndroom 281, 314, 407, 409, **410**
 - minimale-laesies - 410
- Neisseria gonorrhoeae 298
- Nek, onderzoek bij de pasgeborene 108
- Neonataal abstinentiesyndroom 746
- Neonatale convulsies 533
- Neonatale GBS-sepsis 128
- Neonatale hypoglykemie 122
- Neonatale intensive care 143
- Neonatale intensive care unit 129
- Neonatale meningitis 129
- Neonatale pneumonie 137
- Neonatale reanimatie 111
- Neonatale screening 17

- en erfelijkheidsvoorlichting 481
 - Neonatale sterfte 15, 104
 - Neovascularisatie 663
 - Nervus facialis 677
 - Nervus opticus
 - aandoeningen van de - 664
 - atrofie van de - 664
 - gloom van de - 213
 - Netvliesdystrofieën 663
 - Netvlieslitttekens 664
 - Netvliesloslating 664
 - Neuralebuisdefecten 522
 - Neuralegroepselectietheorie 62
 - Neuritis optica 677
 - Neuroanatomisch en neurofunctioneel concept 520
 - Neuroblastoom 226, 441, **508**, 623
 - Neurocardiale syncope
 - benigne -, behandeling 376
 - Neurocranium 125
 - Neurocutane afwijkingen 525
 - Neurofibromatose 160, 161, 168, **525**, 527, 537
 - Neurofibroom 712
 - Neurogene blaasfunctiestoornissen 387
 - Neurologie en het oog 677
 - Neurologisch onderzoek 56, **518**
 - van de pasgeborene 110
 - Neurologische evaluatie (D) 595
 - Neurologische nystagmus 679
 - Neurometabool onderzoek 521
 - Neuromusculaire scoliose 642
 - Neuromusculaire stoornissen 530
 - Neuropathie 183, **531**
 - bij diabetes 230
 - Neus, mond en oren van de pasgeborene 108
 - Neusamandel 684
 - Neusbijholten, ontwikkeling 307
 - Neusbloedingen 490, **684**
 - Neusobstructie 694
 - Neusverkoudheid en rinosinusitis 683
 - Neusvleugelen 108
 - Neutrofiële granulocyten 238
 - Neutropenie
 - fagocytair functiedefecten 238, 245
 - genetische defecten 246
 - NHL (non-hodgkinlymfoom) 507
 - NICU (neonatale intensive-care unit) 134
 - Nier
 - agenesie/dysplasie 386
 - congenitale afwijkingen 386
 - multicysteuze - 389
 - Nierbekkenontsteking 316
 - Niercelcarcinoom 509
 - Nierfunctie, ontwikkeling van de - bij pasgeborenen 386
 - Nierfunctievervangende therapie 411
 - Nierhypoplasie 386
 - Nierinsufficiëntie 375, 387, **410**, 595
 - acute - 410
 - chronische - 411
 - postrenale - 410
 - prerenale - 410
 - terminale - 386, **411**
 - Nierstenen 226, 405
 - Niertransplantatie 412
 - Niertumoren 509
 - Nierziekten, hypertensie en elektrolytstoornissen 385
 - Nieuwe virussen 254
 - Nieuwvormingen 499
 - Nikkelbatterijen, intoxicatie 631
 - Nisseninterventie 433
 - Nizatidine 433
 - NK (natural killer)-cellen 238
 - telling 253
 - NO (stikstofmonoxide) 344
 - Nociceptieve pijn 654
 - Noduli, subcutane - 267
 - Nomenclatuur van aangeboren hartafwijkingen 367
 - Non-alcoholic fatty liver disease (NAFLD) 466
 - Non-hodgkinlymfoom (NHL) 501, 506, **507**
 - Non-verbale signalen 46
 - Nosocomiale infecties 126, **293**
 - Notenkrakerfenomeen 408
 - NSAID's
 - bij systemische JIA 272
 - en gastritis 435
 - Nurse practitioners 565
 - Nycturie 190
 - Nystagmus 678
 - Nystagmus, vestibulaire 678
- O**
- OAE (oto-akoestische emissiemeting) 687
 - O-benen **224**, 226
 - Obesitas 96, **205**, 215, 466, **551**, 558
 - behandelingsvormen 206

- incidentie 97
remmers van de vetopname 206
- Obstipatie 390, **420**
functionele - 455
- Obstructie
prevesicale - 387
in de bovenste luchtwegen 577
in de lagere luchtwegen 581
van de darm 419
- Obstructief slaapapneusyndroom 580, 685, **690**
- Obstructiesyndroom bij CF 470
pseudo- als darmmotiiteitsstoornis 99
- Occlusiepleister 661
- Ochtendbraken 513
- Ochtendstijfheid 273
- OCT (ornithinecarbamoyltransferase)-deficiëntie 182
- Oculocerebrorenaal syndroom 167
- Oedeem 286, **392, 409**, 459, 717, **732**
hersens- 113, 395, 621
larynx- 262, 335, 578, 601
long- 136, 323, 412, 575, 581, 583
papil- 677
periorbitaal - 102, 220, 284
- OEIS-complex (omfalokèle-exstrofie-anus imperforatus-spinale afwijking) 614
- Oesofageale sfincterrelaxaties, transiënte lage - 427
- Oesofagitis 419, **429**, 430
eosinofiele - 419
- Oesofago-gastroduodenitis 457
- Oesofagotracheale fistel 360
- Oesofagus, slijmvliesbiopsie 424
- Oesofagusatresie 607
- Oesofagusvarices 389, **468**
- Oestradiol 197
- Oestrogeenproductie 209
- Oestrogenen 197
- Ogen, ingezonken - 395
- Oligoarticulaire JIA 273
- Oligoarthritis 279, 280
- Oligohydramnion 104, **386**
- Oligosachariden 95
- OMA (otitis media acuta) 681
- OME (otitis media met effusie) 681
- Omenn, syndroom van - 263
- Omfalokèle 109
- Omfalokèle en gastroschisis 613
- Omgevingstemperatuur 124
- Ondergaandezonfenomeen 527
- Onderkoeling 599
- Ondersteluchtweginfecties 311
- Ondertemperatuur 595
- Ondervoeding 16, 83, **729**
en failure to thrive 436
in Europese ziekenhuizen 730
als importpathologie 731
antropometrische criteria 730
in de Derde Wereld 730
- Ondervoedingsbeelden 732
- Onderzoek, lichamelijk - 50
- Ongevallen, zie ook Trauma 23, 36
schedeltrauma 596
- Onhandige motoriek 74
- Ontkenning 562
- Ontlasting
dagelijkse - 439
ontkleurde - 463
vetgehalte 470
- Ontregeling van diabetes mellitus 230
- Ontstekingsdiarree 440
- Ontstekingsparameters verhoogd 276
- Ontwikkeling 59, **61**
na de zuigelingenleeftijd 67
stoornissen 35
lichamelijke - 192
screening 59
- Ontwikkelingsachterstand **164**, 169, 513, 522, 526, 530, 533
- Ontwikkelingslanden 705
- Ontwikkelingsmijlpalen 80
- Ontwikkelingsniveau
en taalbeheersing van de ouders 44
vaststellen van het - 81
- Ontwikkelingsprocessen
enkele belangrijke - 62
- Ontwikkelingsstimulering 521
- Ontwikkelingsstoornissen **77**, 144, **522, 549**, 662
vroegdiagnostiek 76
- Onwillekeurige bewegingen 529
- Onycholyse 280
- Onychomycose 720
- Oog
afwijkend - 666
het - is niet te sluiten 677
het - staat scheef 665
het - heeft een witte weerschijn 667

- het - trilt (iridodonese) 668
- ontstoken - 670
- te groot - 666
- te klein - (microphthalmus) 667
- uitpuilend - 669
- Oogbeschadiging door mishandeling 675
- Oogbewegingen, gestoorde - 672
- Oogboldruk, verhoogde - 273
- Oogheelkunde 657
- Ooghoek, binnenste - 675
- Ooglens troebel 667
- Ooglid 676
 - ontsteking 672
 - afwijkingen 675
 - laceratie 675
 - randen 672
- Oogspleet, te kleine - 677
- Oogstanden 666
- Oogtrauma 673
- Oogwimpers 676
- Ooievaarsbeet 106, **700**
- Oorinplant 108
- Oorpijn 306, 686
- Oorschelp 108
- Open ductus Botalli 139, 364
- Open ruggetje 167, **523**
- Openbare gezondheidszorg 31
- Operante conditionering 545
- Operatie, pijnbestrijding 653
- Operatieve ingrepen 494
- Ophthalmia neonatorum 671
- Opname, klinische - 564
- Opportunistische infecties 255
 - onverwachte - 255
 - preventie tegen - 260
 - risico op - 255
- Opsonisatie 244
- Opstapreflex 110
- Opticusgloom 537
- Optokinetische nystagmus 678
- Opvoedingsproblemen, advies aan ouders bij - 36
- Opvolgmelk 95
- Orale herpes 130
- Orale rehydratie 97, 313, **397, 449, 726**
- Orale rehydratieoplossing 726
- Orbita-ecchymosen 508
- Orbitafractuur 674
- Orbitale cellulitis 672
- Orchitis 329
- Oren, vorm en inplanting bij de pasgeborene 108
- Orgaanfalen 331
- Organogenese 153, 157
- Ornithinecarbamooyltransferasedeficiëntie 182
- Orofaryngeale candidose 718
- ORS (oral rehydration solution), zie Orale rehydratie
- Orthopedische afwijkingen 637
- Orthostatische proteïnurie 409
- Ortolani, handgreep van - 58, **649**
- Os temporale, fractuur van het - 539
- OSAS (obstructief slaapapneusyndroom) **580, 690**
- Osle, noduli van 321
- Osmolaliteit 392
 - in de hersencellen 395
 - in ochtendurine 190
- Osmotische diarree 227, 440
- Osteogenesis imperfecta 107, 161
- Osteolytische laesie 516
- Osteomalacie 224
- Osteomyelitis 249, **318**
 - immunodiagnostiek 246
- Osteopenie 275
- Osteoporose 275, 346, 443, 452
- Osteosarcoom 512
- Ota, naevus van - 706
- Otitis media 305, 681, 686
 - chronische - 687
 - acuta (OMA) 686
 - met effusie (OME) 681
- Oto-akoestische emissiemeting 687
- Ouder-kindrelatie 543
- Ouders, samenwerken met - 30, **44, 555**
- Ovarium
 - cyste 623
 - persisterende cysten 213
 - ontwikkeling 210
 - tumoren 507
- Overgedragen controle 79
- Overgevoeligheidsreactie 601
 - vertraagde - 260
- Overgewicht, zie ook Obesitas 26, 96, **205**
- Overlijden 569
- Overloopdiarree 441
- Overloopincontinentie 456
- Overvirlisatiesyndroom 216
- Overvoeding 83
- Overvulling 392

- Oxidatieve denaturatie 478
 Oxidatieve fosforylering 182
 Oxidatieve stress 732
 Oxycefalie 528
 Oxytocine 94
- P**
- Palatoschisis 108
 Palatum 474
 van de pasgeborene 108
 Palliatieve medicatie in de neonatologie 149
 Palmitinezuur 87
 Palpatie 55
 Palpatie van de buik 422
 Pancarditis 268
 Pancreas
 aandoeningen 469
 aangeboren structurele afwijkingen 471
 cyste 623
 Pancreatitis 463
 acute - 471
 chronische - 472
 Panhypopituitarisme 189
 Paniekaanval 553
 Papillomavirussen 254
 Papiloedeem 677
 Paracetamol, overdosis 467
 Parachloorbenzenen 103
 Paracriene effecten 195
 Parafimose 619
 Parasympatholytica 346
 Parathormoon 223
 Parenterale voeding 99
 Paroxismale stoornissen 532
 niet-epileptische - 534
 tachycardie 379
 vertigo 534
 Parvovirus B19 125, **132**, 272, **328**
 bij de pasgeborene 126
 Pasgeborene, zie ook Neonataal 101
 met groeiachterstand 144
 Passage van moeder naar kind 745
 Passief roken 343
 Pathway 174
 Patiëntgerichte anamnese 42
 PCD (primaire ciliaire dyskinesie) 359
 PCOS (polycysteus ovariumsyndroom) 215
 PCR (polymerase chain reaction) 130, **250**
- Peak expiratory flow 340
 Pectus carinatum 108, 226, **337**
 Pectus excavatum 108, **337**
 Pediculosis capitis 716
 Peesreflexen, verminderde - 401
 PEF (peak expiratory flow) 340
 Pendred, syndroom van - 689
 Penetrantie 161
 Penicillineprofylaxe 268
 Penis, onderzoek 56
 Peptidase 417
 Peptische strictuur 428
 Peptische ulceraties 430
 Percentiel 102, **755**
 Percussie van de buik 421
 Perianale abcessen 452
 Perianale fistel 630
 Pericarditis **268**, 276, 285, **323**, 378, 380, 382
 Pericardwrijven 377
 Perinatale asfyxie **111**, **145**, 532
 Perinatale infecties 125
 Perinatale sterfte 17, 104
 Perinatologische centra 133
 Periorbitale oedeem 288
 Peritoneale dialyse 411
 Peritonitis **248**, 288, 314
 aseptische - 616
 Periventriculaire leukomalacie 137, **140**, 529
 bij de pasgeborene 141
 Persevereren 548
 Persistierend nattende navel 612
 Persoonlijkheidsstoornis 554
 Perthes, ziekte van - 645
 Pervasieve ontwikkelingsstoornissen 549
- Pes
 calcaneus 643
 cavus 644
 equinovarus adductus (klompvoet) 644
 planovalgus 643
 valgus 643
 varus 644
- Pesten 36
 Petechiën 106, 285, 287, 321, **487**, 489, **491**, 504
- Peuter
 ontwikkeling 68
 -anorexia 543
 -astma 340
 -diarree **442**, 446, **453**

- Peutz-jegherssyndroom 458
PFA (plaatjesfunctieanalyse), verlengd - 492
Pfeiffer, ziekte van - 303
pH 402
Phrenicus, nervus - 610
Pica 477
Piekstroom en spirometrie 340
Piepen 334
 differentiaaldiagnose 336
Pierre-robinsequentie 108, **690**
Pijn en pijnbestrijding 653
Pijn
 bestrijding 598, **655**
 herkenning en scores 655
 medicatie 655
 nachtelijke - in de extremiteiten 271
 op de borst **336**, 377
 preventie 653
Pilocarpine-iontoforese 350
Pilocytair astrocytoma 537
Pilomatrixoom 712
Pinealoom 515
Pityriasis
 rosea 720
 versicolor **708**, 718, 719
PKU (phenylketonuria, fenyylketonurie) 175
Plaatjesfunctieanalyse 489
Placenta 102
 genesmiddelen transport 745
Placentaire doorbloeding, gevolgen van
 verminderde - 104
Plagiocefalie 528
Plaque mère 720
Plasmaosmolaliteit 395
Plasmine 489
Plasmodium, levenscyclus 734
Plaswekker 391
Platvoet 643
 flexibele - 643
 contracte - 643
 soepele - 643
Plaveiselepitheel 135
Pleuraholte, vocht in de - 358
Pleuravocht 358
Pleurawrijven 339
Pleuritis 288
Plexusbrachialislaesie **110**, 610
Pneumocystis carinii 257
Pneumocystis jiroveci 257
Pneumokokkenvaccin 244
Pneumomediastinum 115
Pneumonie **137**, **312**, 353
 en acute buik 624
 oorzaken 244
 recidiverende - 353
 met cystevorming 263
Pneumonitis 258
Pneumothorax 112, **115**, 137, **358**
Pneumovax 243
Poederinhalatoren 346
Polandsequentie 158
Poliep 457
 enkelvoudige - 457
 hamartomateuze - 458
Poliepachtige tumoren 511
Poliomyelitis 329
Polsen, verdikte - 224
Polyarticulaire JIA (juvenile idiopathische artritis)
 274
Polyartritis, symmetrische - 274
Polyauto-immuniteit 265
Polycysteus ovariumsyndroom 215
Polycysteuze nierziekte 227, **389**
Polycytemie 106
 bij dysmaturiteit 146
Polydactylie 109
Polydipsie **190**, 226, **227**, 400
Polyendocrinopathie 265
Polymerasekettingreactie 131
 bij virusinfectie 250
Polymorfisme 159
Polyneuropathie 531
Polyomavirussen 254
Polyposis coli, juveniele - 458
Polyposis, familiale adenomateuze - 458
Polysaccharideantigenen 243
Polyurie **190**, **227**, 228, **410**
Ponglioom 537
Porencefalie 525
Portale hypertensie 389, **467**
Positieduizeligheid 534
Posthemorragische hydrocefalus 139, 141
Postinflammatoire hypopigmentatie 708
Postitis 618
Postrenale nierinsufficiëntie 410
Poststreptokokkenglomerulonefritis 407

- Postterme (serotiene) pasgeborene 133
- Potentiële gevaren van loog- en zuurverbrandingen 632
- Potterfacies 386
- PPD (purified protein derivate) 357
- Prader-willisyndroom 163
- Preauriculaire fistel 606
- Pre-eclampsie 103
- Premature adrenarche 208
- Premature dysmaturen 147
- Prematurenretinopathie (ROP) 663
- Prematuriteit, zie Vroeggeboorte
- Prenatale diagnostiek 165, 171
van stofwisselingsziekten 181
- Prenatale steunpunten, Vlaanderen 38
- Prepuberale dip 214
- Preputium 618
- Prerenale nierinsufficiëntie 410
- Preseptale cellulitis 672
- Preventieprogramma's 21
- Prevesicale obstructie 387
- Prik, angst voor - 653
- Prikkelbaarheid 400, 555
- Prikkelbare stemming 553
- Prikkelbare darmsyndroom 419, **454**
- Primaire hemostase 487
- Primo-infecties 125
- Probandus 164
- Probiotica 95
- Processus vaginalis 628
- Pro-enzymetrypsinogeen 417
- Projectielbraken 614
- Prokinetica 432
- Pro-opiomelanocortine 218
- Proptosis **669**, 672
- Prostaglandinen 88, **116**
- Proteïnurie 408
ortostatische - 408
passagère - 408
- Protonpompremmers 433
- Protrombinetijd 493
- Pruimenbuik, gedroogde - 614
- Prune belly-syndroom 614
- Pruritus, definitie, oorzaken 465, **724**
- Pseudo-babinskireflex 110
- Pseudo-harrisongroeven 337
- Pseudohermafroditisme 216
- Pseudohyperkaliëmie 401
- Pseudohypoparathyreoïdie 224
- Pseudokroep 308, 692
- Pseudomonas aeruginosa 126
- Pseudo-obstructiesyndroom 99
- Pseudo-pseudohypoparathyreoïdie 224
- Pseudopubertas praecox 210, 213
- Pseudostrabisme 666, 675
- Psoriasis 280
- Psychiatrische problemen bij kinderen 548
- Psychische problemen 543
- Psychische stoornissen 560
- Psychodiagnostiek 81
- Psychogene polydipsie 227
- Psychologie van het zieke kind 542
- Psychomotorische retardatie 74, 164, 183, **522**
- Psychose 548
- Psychoseksuele ontwikkeling 82
- Psychosociaal functioneren 560
- Psychosociale
- aanpassing 542
- problemen **23**, 36
- Psychotherapie 552
- PT (protrombinetijd) 493
- PTH (parathormoon) 223
deficiëntie 223
-related peptide 226
- Ptoxis 676
verworven - 676
- Pubertaire groeiversnelling 208
- Pubertas praecox 210
centrale - 190
- Pubertas tarda 213
- Puberteit 69, 194
en adolescentie 69
en formeel operationeel denken 72
normale grenzen 207
regulatie 209
stadia 56, **207**
stoornissen **207**, 215
te laat 213
te vroeg 210
- Public health 31
- Publieke gezondheid 31
- Pulmonale hemosiderose, idiopathische - 358
- Pulmonale vaatweerstand 366
- Pulmonalisatresie met intact ventrikelseptum 371
- Pulmonalisstenose 117, **367**
- Pulsus paradoxus 323

- Pupil
 afwijkingen 669
 onregelmatige vorm 670
- Pustel 713, 722
- PVL (periventriculaire leukomalacie) 140
- Pyelonefritis **316**, 387, 391, 411
- Pyelumplastiek 386
- Pylorus
 atresie 614
 hypertrofie 614
- Pyruvaatkinase 479
- Q**
- Queteletindex 191
- Quincke-oedeem 601
- R**
- RAAS (renine-angiotensine-aldosteronsysteem) 104, **217**
- Rabdoïde tumoren 509
- Rabdomyolyse 401
- Rabdomyoom 526
- Rabdomyosarcoom 511
- Rachitis 142, **224**
- Rachitische rozenkrans 224, **226**
- Radioallergosorbenttest 683
- Radiotherapie 506
- Radius, synostose 647
- Ranitidine 433
- Ranula 607
- Rash 267, 326, **703**
- RAST 683
- Rathke, zakje van - 189
- Rationalisatie 562
- RDS (respiratory distress syndrome) 128, **135**, 136
- Reactivatie van virussen 254
- Reanimatie
 neonatale - 111
 stoppen 573, 595
- Rechten van het kind 728
- Rechts-linksshunt 370
- Recidiverende luchtweginfecties 239
- Recklinghausen, ziekte van Von - 525
- Rectaal bloedverlies 457
- Rectaal toucher **55**, 422
 bij acute buik 625
- Rectale toediening van geneesmiddelen 742
- Rectumdarmprolaps 470
- Rectumzuigbiopt 456
- Referentiemonsters 751
- Referentiegroep 751
- Referentiepersoon 750, 754
- Referentiewaarden 749, **750**, 753
 klinische - 756
- Reflexen
 onderzoek - 519
 primitieve - 110
- Reflux
 gastro-oesofageale - 377, **427**, 438
 vesico-ureterale 386, 387
- Refluxoesofagitis **426**, 477
- Refluxziekte **418**, 425
- Refractieafwijking 659, **661**
 bij albinisme 662
- Refractieamblyopie 677
- Refractiechirurgie 659
- Regiohuizen, Kind en Gezin, Vlaanderen 38
- Regressie naar eerder ontwikkelingsstadium **555**,
 562
- Regurgitatie **426**, 428
- Rehydratie **397**, 449
 orale - 397
 intraveneuze - 397
- Reiken en grijpen 62
 ontwikkeling 62
- Reiter, syndroom van - 279
- Reizigersadviesing 736
 Landelijk Coördinatiecentrum 736
- Remslaap 106
- Renale nierinsufficiëntie 410
- Renale osteopathie 411
- Renale tubulaire acidose 177
- Renale tubulusfunctiestoornissen 404
- Renine-angiotensine-aldosteronsysteem 104, **217**,
 392
- Respiratoir syncytieel virus 126, 305, **311**, 581
- Respiratoire acidose 136
- Respiratoire insufficiëntie 285, **576**
 ten gevolge van neuromusculaire aandoeningen
 584
- Respiratoire symptomen en hun betekenis 334
- Respiratory distress syndrome (RDS) 128, **135**
- Resusantagonisme 119
- Resussensibilisatie 120
- Retinitis bij toxoplasmose 258
- Retinitis pigmentosa 663

- Retinoblastoom **514, 665, 668**
 Retinoiden 745
 Retinopathie bij diabetes 230
 Retinopathie van de prematuur 143, 663
 Retractiele testis 630
 Retrognathie 274
 Rettsyndroom 549
 Reukvermogen 214
 Reuma, acuut - **267, 270**
 Reumafactor 247, **264, 271, 272**
 Reumanoduli 274
 Reumatische aandoeningen 269
 Reumatische carditis 380
 Reumatoïde artritis 265
 Reusgroei 204
 Rhonchi 339
 Riegersyndroom 670
 Rifampicine, urine rood gekleurd 406
 Rijksvaccinatieprogramma (RVP) 31, 35, **36, 294**
 Rijpingsprocessen 186
 Ring van Waldeyer 684
 Ringworm 719
 Rinitis **262, 342, 683, 694**
 Rinosinusitis 683
 Ritmeregistrator, implanteerbare - 380
 Ritmestoornissen, hartkloppingen 378
 Rivaliteit en jaloezie, gevoelens van - 560
 Rode bieten, urine rood gekleurd 406
 Rodehond (rubella) 329, 705
 Roken
 tijdens de zwangerschap 103
 passief - 343
 en astma 343
 Rolandische epilepsie 534
 Ronald Mc Donald Huizen 567
 Roodvonk (scarlatina) 328, 705
 Rookinhalatie 622
 ROP (retinopathie van de prematuur) 143, 663
 Rotatoire atlantoaxiale subluxatie, syndroom van
 Grisel 638
 Rotavirus 447
 Rotavirusvaccinatie 449
 Roth, vlekken van - 321
 Rozenkrans, rachitische - 224
 RSV (respiratoir syncytieel virus) 311
 Rubella 130, 158, **296, 329, 705**
 Rubella-infectie tijdens de zwangerschap **130, 158,**
 294
 Rubellasyndroom, congenitaal - 296
 Rubellavirus 125
 Rug, onderzoek bij de pasgeborene 109
 Ruminatie 426
 Ruststofwisseling 84
 RVP (rijksvaccinatieprogramma) 31, 35, **36, 294**
- S**
- Sacculi 135
 Sacrococcygeale teratomen 507
 Sacro-iliitis **278, 279, 280**
 Sacrum 618
 Salaamkrampen 526, **533**
 Salt-losing congenital adrenal hypoplasia (CAH)
 218
 Sarcoma botryoides 511
 Sarcomen **501, 511, 515**
 embryonale - 511
 SARS (severe acute respiratory syndrome)-virus 254
 Scabies 712, 713, **723**
 Scafocefalie 528
 Scarlatina 328, 705
 Schaamluis 716
 Schedelbasisfractuur 539
 Schedeldakdefecten 621
 Schedelfracturen 539
 Schedelgroei 526, 527
 Schedelhersenletsel 537, 539
 Schedelnaden 59, 106, **526**
 Schedeltrauma 596, 621
 Scheelzien 515, 661, **665**
 Scheidingsangst 544
 Scheuermann, ziekte van - 639
 Schietschijfcellen 484
 Schildklier 219
 afwijkingen 632
 carcinoom 501
 functieonderzoek 165
 hormonen; embryologie en synthese 219
 moeder met een auto-immuunziekte van de - 222
 nodus 223
 Schildklierhormoon
 bij congenitale hypothyreoïdie 175, **221**
 hormonale feedback 187
 reguleren groei 195
 synthese 219
 werking hormonen 186

- Schilfering 281, 439, **718**, 720
- Schimmels
 bij myocarditis 381
 onderzoek bij afweerstoornissen 235, 245, **247**,
252, 255
 opportunistische infecties 256
- Schimmelinfecties 282
 van de huid 719
- Schizencefalie 525
- Schobertest 278
- School, beroepskeuze en arbeid 567
- Schoolarts, rol bij groeistoornissen 192
- Schoolartsendiensten 21
- Schoolgebouwen 568
- Schoolse capaciteiten, meten van - 81
- Schouderblad, hoogstand, volgens Sprengel 647
- Schuldgevoelens 560
- Schurft 723
- Schwachman-diamondsyndroom 471
- SCID (severe combined immune deficiency) **234**,
 252, 263
- Scoliose 338, 359, 638, 640, **641**, 642, 679
- Screening en antenatale diagnostiek voor CF 351
- Screening en vaccinaties 35
- Screening
 antenatale diagnostiek voor CF 351
 neonatale - **17**, 30
 op visuele stoornissen 662
 op hemoglobinopathie 481
- Scrotum 629
 leeg - 629
 onderzoek 56
- Scybala 455
- SDS (standaarddeviatiescore) 194
- Seborroïsch eczeem 720
- Second opinion 566
- Secretoir IgA **91**, 92, 93, 291
- Secretoire diarree 397, 340, **341**
- Sectio caesarea 131, **145**
- Seculaire trend 193, 207
- Sekshormoonbindend globuline 209
- Seksueel misbruik **596**, 621
 en incontinentie 391
- Seksuele problemen 81
- Selectief mutisme 553
- Sensibilisatie tegen allergeen 260
- Sensorische nystagmus 679
- Separatieangststoornis 552
- Sepsis 126, **329**
 door Escherichia coli 128
 en meningitis 126
 neonatorum 127
 verwekkers 330
- Septische artritis 320
- Septische shock 127, **330**, 574, 585
- Sequentie, meervoudige aangeboren afwijking 155
- Serositis 266, 271, 276
- Serotiniteit 133
- Serotonine 551
- Severe combined immunodeficiency 234
- Sferocytose 479
- Sfincterstoornissen 425
- SGA (small for gestational age) **103**, 198, 199, 200,
 202
- Shaken baby-syndroom **539**, 675
- Shock 217, 584, **585**, 718
- Shunt
 links-rechts- **372**, 373
 rechts-links- 370
- SIADH (syndrome of inappropriate ADH secretion)
190, 399
- SIDS (sudden infant death syndrome) 380, **601**
- Sigarettenrook 23, 335, 344, **361**
- Signaaloverdracht 186
- Signaleringsprotocollen 30
- Sikkelcelziekte 249, **482**
- Silver-russelsyndroom 163
- Simple goiter 223
- Sinus pilonidalis 109
- Sinuscavernosustrombose 672
- Sinusitis 307, **683**
- Sinuspauzes 378
- SIRS (systemic inflammatory response syndrome)
 329
- Situs inversus 463
- Sjögren, syndroom van - 281
- Skeletdysplasieën 200
- Skeletleeftijd **196**, 202
- SKION (stichting kinderoncologie nederland) 502
- Slaapapneusyndroom, obstructief - 580
- Slaapproblemen **543**, 548
- Slaapstadia 106
- SLE (systemische lupus erithematodes) 246, **281**
 bij pasgeborenen 281
- Slechthorendheid 687
- Slechtziendheid 659, **662**

- Sliding hernia 430
- Slijmvliesbloedingen 489
- Slikken 90, **418**
- pijn bij - 685
- Slokdarm 424
- obstructie van de - 631
- sfincter 424
- continuïteit 608
- functieonderzoek 422
- pH-meting en manometrie 430
- Slokdarmvervangende chirurgie 632
- Small for date 103
- Small for gestational age **103**, 202
- Sm-antigenen 283
- Snotteren 334
- Snurken 335, 580, **690**
- Sociaal isolement 560, 561
- Sociaal-economische situatie 561
- Sociaalpedagogische begeleiding 567
- Sociaalpediatrisch netwerk 30
- Sociale
- aanpassingsproblemen 560
- angststoornis 553
- contacten 559
- geneeskunde 31
- kaart 30
- ontwikkeling 82
- Sociale geneeskunde 31
- Sociale pediatrie en jeugdgezondheidszorg 21
- Sociale pediatrie 26
- kennisgebieden 27
- Soja-eiwit **94**, 450
- Somatoforme stoornissen 547
- Somatostatine 197
- Sondevoeding 98
- Sorbitol 440
- Sotosyndroom 527
- Spanningshoofdpijn 535
- Spastische hemiplegie 529
- Speciaal onderwijs 568
- Speeksel, pasgeborene met -bellen 607
- Speekselklieren 329
- Spider naevus 701
- Spiegelproef 694
- Spierbloedingen 494
- Spierdystrofie 532
- Spiermetabolisme 532
- Spierpijn 288
- Spierweefsel, diffuse ontsteking van - 283
- Spierswakke 530
- Spijsverteringskanaal 416
- Spina bifida 109, 167, 387, **523**, 641, 714
- occulta 109
- en skoliose 641
- Spinale musculaire atrofie (SMA) 531
- Spinocerebellaire ataxieën 163
- Spirometrie 340
- Splenectomie **479**, 480
- Splenomegalie 486
- Spoelen van de maag, contra-indicaties 600
- Spoelworm 314
- Spondylartropathie 278
- Spondylitis 278
- Spondylitis ankylopoetica 278
- Sporenelementen **89**, 93
- Spraak- en taalachterstand 169, **695**
- Spraak- en taalontwikkeling **76**, 164
- Spraak- en taalontwikkelingsstoornis, screening 694
- Spraakstoornissen 695
- Spreidingsmaten 755
- Sproeten 707
- Spruw 256, **719**
- Spugen 426
- SPUTOVAMO-formulier 621
- Staan en lopen, ontwikkeling 64
- Stafylokokkenabcessen 263
- Stafylokokkensepsis 128
- Stamboom 168
- Stamceltransplantatie, hematopoëtische - 253
- Standaarddeviatie 756
- Standaarddeviatiescore 194
- voor de lengte 201
- Standafwijkingen
- van de bovenste extremiteit 647
- van de rug 638
- van de voet 642
- van de voet in valgus 643
- van de voet in varus 643
- Stapelingsziekten 166
- Staphylococcal scalded skin syndrome (SSSS) 714
- Staphylococcus aureus 126
- Staphylococcus epidermidis 126
- Statistische berekening van laboratoriumgegevens 755
- Status asthmaticus 582
- Steatorroe 349, **441**, 469

- Steinert, ziekte van - 532
 Stem-, spraak- en taalstoornissen 694
 Stembandverlamming 693
 Stemningsstoornissen 553
 Stemstoornissen 696
 Sterfte
 in het eerste levensjaar 15
 laat-foetale - 17
 neonatale - 15, 104
 vóór het vijfde levensjaar 727
 Sternberg-reedcellen 506
 Sterven 569
 Stigmatisering 561
 Stikstofmonoxide 344
 Stofwisselingsstoornis **181**
 Stofwisselingsziekten **151**, 166, 173, **181**
 Stollingscascade 495
 Stollingsfactor 493
 Stollingsfactorconcentraat 496
 Stollingsfactoren 487
 Stollingspreparaten 495
 Stollingsremmers, fysiologische - 488
 Stollingsstoornissen **486**, 489, 493
 Stomp buiktrauma, leverletsel 620
 Strabisme 183, **665**
 pseudo- 666, 675
 Streeflengte 194
 Strengileus 624
 Streptococcus pyogenes 701
 Streptokokken
 groep-A-hemolytische - 267
 groep-B- 105, **128**, 137
 Stress
 bronnen van -, bij het zieke kind **78**, 542
 bij diabetes 230
 Stresstoornis, posttraumatische - 544
 Striae 219
 Stricturering van de slokdam 632
 Stridor **108**, **336**, 577, **691**, 693
 Strophulus en culicosis bullosa 716
 Structuurmyopathieën 532
 Struma 223
 Stunting 730
 Sturge-webersyndroom 526
 oogafwijkingen 680
 Subduraal hematoom 539
 Subdurale effusies 527
 Subependymale bloeding bij de pasgeborene 139
 Subglottische stenose 693
 Subklinische infecties 250
 Submersieongeval 598
 Subpelviene stenose 386
 Subspecialismen 13
 Subtelomere chromosomale afwijkingen 159
 Sucking finger 648
 Sucrase-isomaltasecomplex 417
 Sucrase-isomaltasedeficiëntie 446
 Sudden infant death syndrome 380
 Suïcidepogingen 600
 Suprapubische aspiratie 390
 Supratentoriale tumoren 514
 Supraventriculaire tachycardieën 379, **380**, 587
 Surfactant 135
 Suttonnaevus 707
 Syfilis 297
 Syncope **374**, 375
 - door cardiale afwijkingen 376
 Syndromen en het oog 679
 Syndroom, aangeboren afwijkingen als - 155
 Synovitis, droge - 274
 Systemic inflammatory response syndrome 329
 Systemische lupus erythematoses 281
- T**
- T4 (thyroxine, zie ook aldaar) 197
 Taalontwikkelingsachterstand 695
 Taal-spraakproblemen 548
 Taalstoornissen 695
 Tabaksrook 361
 Tachycardie 222, **379**
 ventriculaire - 380
 Tachypneu 108, **335**
 Tailleomvang 192
 Talgkliertjes, ontsteking van de - 672
 Talus verticalis 643
 Tandglazuur, aantasting van het - 421
 Tandontwikkeling 192
 Tanner en Whitehouse, atlas van - 202
 Target height 194
 Target height SDS 201
 Target range, definitie 201
 Taurine 93
 T-cellen bij type-I-allergie 261
 T-cel-nonHodgkinlymfoom 507
 Tekenbeet 702
 Teleangiëctasieën 701

- Telecanthus (hypertelorisme) 676
Telefonisch consult 49
Telencefale misvormingen 525
Tendosynovitis 278
Tenesmus 440, 453
Teratogeen effect 745
Teratogenen 157
Teratologie 157
Teratologische heupluxatie 648
Terminale fase 569
Terminale ileum 451
Testes **56**, 134, 209
 ontwikkeling 210
 niet-ingedaalde -, beleid 628
 retractiele - 630
Testistumor 507
Testosteron
 bij gynecomastie 215
 bij klinefeltersyndroom 204
 bij pseudopubertas precox 213
 functie bij groei 197
 referentiewaarde 761
 regulatie puberteit 209
 steroidsynthese 217
Tetanie 223
Tetracycline 293
 bij acne vulgaris 716
 foetale beschadiging 745
Tetralogie van Fallot **117**, 370
Tetraplegie 114, **529**
Thalassemie **473**, 480
Thalidomide **158**, 745
Thelarche, premature - 212
Theory of mind 549
Therapieontrouw 562
Therapietrouw 746
Thermisch en chemisch letsel 580
Thermische letsels 621
Thermoregulatie 124
Thorax **108**, 607
 aangeboren afwijkingen in de - 607
 klokvormige - 338
 van de pasgeborene 108
 vat- of tonvormige - 338
Thoraxexcursies 338
Thoraxvorm 336
Thuiszorg 567
Thuiszorgorganisaties 32
Thyroxine **197**, 220
 referentiewaarde 761
Tics 534, **548**
Tietze, syndroom van - 377
Tinea capitis 718
Tinea corporis 719
Tinea pedis 301, **719**
T-lymfocyten 238
 telling 253
TNF-receptor associated periodic syndrome (TRAPS)
 288
Toeschietreflex 94
Toestemming bij wilsbekwame jongeren 566
Toilettraining 455
Tolk 44
Tong 720
 naar achteren gezakte - 589
Tonisch-klonische aanvallen 534
Tonsillaire hyperplasie 684
Tonsillen en adenoid 684
Tonsillen
 rode en gezwollen - 328
Tonsillitis 304, 685
Tonsilvergroting, eenzijdige - 506, 507
TORCHES 296
Torsio testis 629
Torticollis 637
Toxische nefropathie 227
Toxischeshocksyndroom (TSS) 331
Toxoplasma gondii 257, **296**, 303
Toxoplasmose, bij de pasgeborene 125, **132**
Traag hartritme, zie Bradycardie
Traagheid 221
Traanafvoersysteem 671
Traanwegobstructie 671
Tracheastenose 359
Tracheomalacie 108, 339, **344**, 580
Tracheo-oesofageale H-fistel 609
Tractus gastro-intestinalis 416
Transfusie 479
 foetomaternale - 119
Transitie naar de geneeskunde voor volwassenen
 569
Transpireren 222
Transplacentaire besmetting 125
Transpositie van de grote vaten 117, **371**
Transslocatie, chromosomale afwijking 159
Trauma capitis 620

- Trauma
 lichamelijk - 620
 en acute buik 623
 nabloeden na 494
- Tremor 222
- Treponema pallidum 125, **297**
- Trichiasis 676
- Tricuspidalisatresie 117, **371**
- Tricuspidalisatresie met pulmonalisstenose 371
- Triggerduim 648
- Trigonocefalie 528
- Trinucleotide-expansie-ziekten 163
- Triploidie 159
- Trisomieën 159
- Trombocytentelling 127
- Trombocytopathie 489, **492**, 496
 aangeboren - 492
 verworven - 492
- Trombocytopenie 489, **490**, 496, 504
- Trombocytopenische purpura 287
 acute idiopathische - 491
- Trombocytose 382
- Trombo-embolieën 370
- Tromboplastinetijd
 geactiveerde partiële 493
- Trombose 497
- Trombusvorming in de microcirculatie 496
- Trommelvliesbuisjes 682, **688**
- Trommelvliesperforatie 306, **687**
- Tropen
 advisering en vaccinaties 736
- Tropische kindergeneeskunde 725
- Trousseau, fenomeen van - 223
- Truncus arteriosus 370
- Trypsine, immuunreactief - 351
- TSH (thyreoïdstimulerend hormoon) 189
- Tuberculinereactie 357
- Tuberculose 16, 301, 311, **356**
 bij pasgeborenen en zuigelingen 356
 miliaire - 357
- Tubereuze sclerose 161, **525**, 533
- Tubulaire functie na de geboorte 386
- Tubulaire reabsorptie 392
- Tubulusfunctiestoornissen
 renale -, classificatie 404
- Tumorcellen, chromosomale afwijkingen in de - 501
- Tumoren 360
 benigne - 710
 buik- en acute buik 623
 genetische oorzaken 167
 in de long 360
 intracraniale - 189
 tweede primaire - 515
 van ogen of hersenen 665
- Tumorkoorts 504
- Turgor 106
- U**
- U5MR (under 5 mortality) 726
- UDPGT (uridinedifosfaatglucuronyltransferase) 118
- Uitdroging **394**, 448
- Uitzichtloosheid 562
- Ulceraties
 bij atopisch eczeem en herpes 721
 bij de ziekte van Crohn 451
 bij dermatomyositis 284
 bij faryngitis 304
 gastroduodenale - 435
 van de cornea 671
- Ulcus pepticum 430
- Ulna, synostose 647
- Unna, naevus van - 700
- Urachus, persisterende open - 612
- Ureter 386
- Urethra, onvolledige vorming 619
- Urethraklep 387, **411**, 629
- Ureumcyclus 179
- Ureumgehalte 179
- Uridinedifosfaatglucuronyltransferase 118
- Urine, donkere - 463
- Urinekweek **317**, 390
- Urinesediment 390
- Urinewegen
 congenitale afwijkingen 386
 dilatatie 406
- Urineweginfectie 248, **316**, **390**
 bij hematurie 406, 408
- Urobilinogeen 118
- Urodynamisch onderzoek 317
- Urogenitale aangeboren afwijkingen 613
- Uropathie, obstructieve 387
- Urticaria en angio-oedeem 263
- Urticariële huidafwijkingen, bij hyper-IgD-syndroom 288
- Urticariële vasculitis 718
- Usher, syndroom van - 689

- Uveïtis 669, **673**
acute anterieure - 278
- V**
- Vaatanomalieën 458
- Vaccinatie 244
bij infecties met invasief gedrag 251
malaria- 735
schema 35
tegen virale infecties 255
voor de tropen 726
- VACTERL-complex (vertebra-anus-cardial-trachea-esophagus-renal-limb) 609
- Vagale overgevoeligheid 534
- Valproaat
als oorzaak voor acuut leverfalen 467
als teratogeen 158
en acute pancreatitis 467
- Valproaatsyndroom 156
- Valproïnezuur 554
als anti-epilepticum 533
als stemmingsstabilisator 554
- Variatiecoëfficiënt 756
- Varicella (waterpokken), herpes zoster (gordelroos) 299, 327, 704
- Varicokèle 629
- Varusstand in de voor- en achtervoet 643, 644
- Vasculitis 274, 283, **285**, 457, 708, 710
acute systematische - 382
urticariële - 718
van de huid 407
- Vasoactieve stoffen 262
- Vaso-occlusieve crises 482
- Vatbaarheid voor teratogenen
individuele verschillen in - 158
- Velocardiofaciaal syndroom 224
- Venacavasuperiorsyndroom 506
- Venacavasyndroom 504
- Veneus infarct bij de pasgeborene 140
- Veneuze ruptuur 529
- Ventilatie-perfusiestoornissen 576
- Ventilatie-perfusieverhouding 135
- Ventriculaire contracties, solitaire uniforme premature - 378
- Ventriculaire ritmestoornissen 379
- Ventriculoperitoneale drain 527
- Ventriculostomie 527
- Ventrikelseptumdefect 106, 366, **370**, 374
- Verbrand lichaamsoppervlak 597
- Verbranding
gevolgen 632
totaal verbrande lichaamsoppervlak (TVLO) 622
gradaties 622
- Verdamping van water bij de zuigeling 84, 124
- Verdrinking 598
bijna - 598
- Vergiftigingen, nationaal - informatiecentrum 631
- Vergiftigingsongevallen 599
- Verkeersongevallen 23
- Verkoudheid 351
- Vermoeidheid 374
chronische - 31, 547
- Vernevelaars 346
- Vernix caseosa **107**
- Verpleegkundige
diabetes- 229
transmuraal werkzame - 570
- Verruca vulgaris 711
- Verslaving 552
- Verslikken 609
- Verstandelijke handicap 159, **165**, 662
- Vertering en opname 90
- Verticale overdracht 161
- Verticale transmissie 255
- Vertrouwen en privacy 51
- Vertrouwenscentra kindermishandeling, Vlaanderen 39
- Vervellingen aan handen en voeten 328
- Verwaarlozing
geestelijke - 596
lichamelijke - 596
- Verwardheid bij ernstig zieke kinderen 548
- Verwijsindex risicokinderen (VIR) 34
- Verziendheid 660
- Vesico-ureterale reflux 387, 389, 411
- Vesiculair ademgeruis 339
- Vet 87
bruin - 85
- Vetdiarree **423**, 440, **441**
- Vetkleuring 439
- Vetmassa 205
- Vetresorptie 90
- Vetstapeling 219
- Vetteleverziekte, niet-alcoholische - 466
- Vetweefsel, perifere 205
- Viervingerlijn 109

- Vijfde ziekte **328**, 703
- Virale infecties
- diagnostiek 250
 - en diabetes mellitus 227
 - in algemene zin 250
 - kweken 250
 - met invasief gedrag 251
 - ongewoon beloop 250
 - secundaire afweerstoornissen na - 254
 - vaccinaties tegen - 255
 - verstoring mechanische barrière door - 242
- Virchow, trias van - 497
- Virilisatie **209**, 213, 214, 215, 217
- Viscerocranium 125
- Visuele stoornis, vroegtijdige opsporing 662
- Visus 658
- ontwikkeling 659
- Visusdaling 677
- Visusklachten 514, 677
- Visusonderzoek 659
- Visusstoornissen 190, 513, **662**
- cerebrale - 664
 - oorzaken 664
- Vitale functies 574
- evaluatie van de - 591
- Vitale symptomen 54
- Vitamine B12 478
- Vitamine D 91, **224**
- Vitamine E 86
- Vitamine K 91, **495**
- Vitamine-A-suppletie 727
- Vitamine-D-deficiënte rachitis 224
- Vitamine-D-intoxicatie 226
- Vitamine-D-resistente rachitis 224
- Vitaminen 83, 89
- vetoplosbare - 92
 - wateroplosbare - 89
- Vitaminen, mineralen en sporenelementen 88
- Vitiligo 708
- Vloeistoffen, aspiratie en inhalatie 360, 631
- Vocht- en voedingsbalans, verstoorde - 142
- Vocht en zout, toedienen van - 598
- Vochtbehoefte 392
- Vochtbeleid 622
- Vochtophopping in de pleuraholte 358
- Vochttkort, schatting 398
- Vochtverlies 392
- Voeding 83
- bij diabetes 230
 - in utero 85
 - ingedikte - 431
 - op de leeftijd van 6 tot 12 maanden 95
 - parenterale (intraveneuze) - 99
 - teruggeven 426
 - van de zuigeling 91
 - van het gezonde kind 86
 - van het zieke kind 97
 - vanaf het eerste levensjaar 96
 - voor zwangeren 727
- Voedingsallergenen 262
- Voedingsgewoonten 96
- Voedingsmiddelen en urticaria 718
- Voedingstekorten 436
- Voedingstoestand 84
- Voedselallergie 262, 263, 441, **450**, **721**
- Voedselbelasting, dubbelblind
- placebogecontroleerde - 451
- Voedseleliminatie 451
- Voet, normaal en standafwijkingen 642
- Vollemaansgezicht 219
- Volvulus 616
- en acute buik 623
- Voussure cardiaque 338
- Vonwillebrandfactor (vWF) 489
- VOV-methode (vroegtijdige opsporing visuele stoornissen) 662
- Vroeggeboorte 133
- langetermijngevolgen 143
 - oorzaken 134
- Vroeggeborene
- ziektebeelden en problemen 134
 - kenmerken 134
- Vruchtbaarheid, stoornissen in de - 159
- VSD (ventrikelseptumdefect) 106, 366, **370**, 374
- Vuur 361
- vWFact (vonwillebrandfactoractiviteit) 493
- VZV (varicellazostervirus) 299, 327, 704
- W**
- Waldeyer, ring van - 684
- Wanen 548
- Warton, gelei van - 109
- Wassermannreactie 283
- Wasting 730
- Water 84
- Water- en elektrolytenhuishouding 392

- Water en zout 392
 Waterhomeostase 392
 Waterpokkenvaccinaties 255
 Waterreabsorptie **392**, 405
 Waterstofademtest **423**
 Waterwratje 711
 Weefselhypoxie 370
 Weefselinfarcering 482
 Weefselmacrofagen 238
 Weefselplasminogeenactivator 488
 Wegrakingen 374
 Wekedelentumoren 511
 Wekker voor de behandeling van enuresis 546
 Wellcomeclassificatie met betrekking tot
 ondervoeding 732
 Wensdenken 79
 Werdnig-Hoffmann, ziekte van - 531
 Wervelkolom, fysiologische krommingen 638
 Wervels, asymmetrie 641
 West, syndroom van - 532, **533**
 Wet lung syndrome 115
 Wet op de geneeskundige
 behandelingsovereenkomst 566, **603**
 Wet publieke gezondheid 22
 WGBO (Wet op de geneeskundige
 behandelingsovereenkomst) 566, **603**
 Wiechenschema, van - **35**, 74, 76
 Wiegendood 431
 Wiegendood en ALTE (apparent life threatening
 event) 601
 Wijnvlek 700
 Willebrand, ziekte van Von - 492
 Williamssyndroom 170, **226**
 Wilmstumor 168, 408, **623**
 Wilson, ziekte van - 465
 Wisseltransfusie 121, 122, **142**
 Witte weerschijn, oog met - 667
 Wohlfahrt-Kugelberg-Welander, ziekte van - 531
 Wondbehandeling 622
 Wondroos 301
 Worminfecties 313
 Wrat 710
 bloemkool- 711
- X**
 Xeroderma pigmentosum 168
 X-gebonden (recessief en dominant) 167
 X-gebonden erfelijkheid 162
 X-gebonden lymfoproliferatief syndroom 253
 X-inactivatie 162
 XLP (X-gebonden lymfoproliferatief syndroom) 253
- Z**
 Zaadbuiscjes 209
 Zalmplek 700
 Zeehondenhoest 309
 Zelfbeeld 551
 Zelfcontrole en zelfregulatie 230
 Zelfdoding 23
 Zelfgevoel 559
 Zelfstandigheid, ontwikkelen van de 82, 551, 559
 Zelfzorg 564
 Zelfzorg, mantelzorg en professionele hulp 567
 Zenuwgeleiding, stoornissen in de 574
 Zenuwstelsel
 aandoeningen van het - 517
 ontwikkeling van het - 61
 Zesde ziekte (exanthema subitum) 704
 Zidovudine 131
 Ziekzijn
 chronisch **556**
 tijdelijk 555
 Zien, niet goed - 659
 Zindelijkheidsproblemen, gedragstherapie
 van - 546
 Zindelijkheidsstoornissen 544
 Zink 465
 Zinloos medisch handelen 114
 Zithoogte 191
 Zoekreflex 110
 Zona fasciculata 217
 Zona glomerulosa 217
 Zorgbehoefte, beoordelen van de - 35
 Zoutinname, verhoogde 376
 Zoutverlies 399
 Zuigeling 66
 ontwikkeling van de - 66
 Zuigelingensterfte 13, **17**, 22, 104, 726
 Zuigelingenverzorging 21
 Zuigen 90
 Zuig-slikmechanisme 418
 Zuig-slikreflex 417

Zuur-basenevenwicht, verstoring van het - 398, 402
Zuurbranden slokdarm 428, 429
Zuurgraad 394
Zuurstofgebrek (hypoxemie) 574
Zuurstofsaturatie 116
Zuurverbranding slokdarm 632
Zuurverbrandingen, potentiële gevaren 632
Zwangerschap 705
 voldragen - 133
Zwangerschapsduur 133
Zwangerschapshypertensie 85
Zweettest **349**, 439
Zwelling in de buik, pijnloze - 508
Zwelling in de hals 632
 mediane - 632
Zwelling in de lies 627
Zweten 508